

The background of the slide features a wooden table with a white tablecloth. On the table, there is a green banner with a yellow tassel and a blue flag with a white swan emblem. The banner has a yellow shield with a red and orange design at the top and a circular emblem with a yellow and red design in the center. The blue flag has a white swan emblem in the center.

MTK-Pirkanmaa toimintakertomus 2013

Liiton toimisto

Käyntiosoite Näsilinnankatu 48 E
Postiosoite PL 97, 33101 TRE
Puhelin 020 413 3462
Sähköposti etunimi.sukunimi@mtk.fi

Puheenjohtajat

puheenjohtaja
hankepäälikkö, maanviljelijä Heidi Tanhua
Virrat

varapuheenjohtaja
maaseutuyrittäjä Jukka Niittyöja
Ylöjärvi (Viljakkalan mty)

TOIMINTAKERTOMUS 2013

Puheenjohtajan tervehdys	4
Liiton toiminta yleistä	5
Liiton kokoukset	5
Tiedotus ja viestintä	13
Johtokunnan kokoukset	14
Valiokuntien ja työryhmien kokoukset	17
Ympäristö ja maapolitiikka sekä ilmasto- ja energia	17
Koulutus- ja neuvottelutilaisuudet	20
Kuukausittainen toiminta	20
Lausunnot ja esitykset	25
Muu toiminta	25
Toimintasuunnitelma – nuorten vuosi 2014	26
Liiton toimisto	30
Yhdistysten toiminta	30
Liiton talous ja henkilöstö	33
Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt	40
Maaseudun Tukihenkilöverkko	42
Kasvukausi-hankkeen toimintakertomus 1.1. - 31.12.2013	43

Puheenjohtajan tervehdys

Tätä kirjoittaessa pääministeri Katainen on juuri ilmoittanut luopuvansa kesällä puolueen puheenjohtajuudesta ja näin ollen myös pääministerin salkusta. Kotimaan politiikka on tällä hetkellä harvinaisen sekaisin. Ministerit yksi toisensa jälkeen hyppäävät hallitusjunasta pois, suurin osa Brysselin pysäkillä seuraavaa junaa odottamaan. Vaikeat päätökset ja tekemättä jääneet työt odottavat edelleen tekijänsä.

Viljelijät ovat paikkasidonnaista ammattikuntaa. Tilamme siirtyvät sukupolvelta toiselle ja kun ammattimme olemme valinneet, sitoudumme samalla kotiseutuun. Omalla työllä ja yrittämisellä hankitaan toimeentulo itselle ja perheelle. Tämän vuoksi meille viljelijöille on erityisen tärkeää, mitä maaseutupaikkakunnilla tapahtuu ja kuinka turvaamme elinkeinojen ja asumisen mahdollisuudet keskusseutujen ulkopuolisilla alueilla. Politiikka ei ole meille hallituskausien ja nykyisin osakausien mittaisia yksittäisiä toimenpiteitä eikä elinkeinomme ole kvartaalitalouden opein toimivaa nopeiden, maksimaalisten voittojen tavoittelua.

Kansakuntana meillä ei ole varaa hukata ainoatakaan työpaikkaa, yritystä ja elinkeinonmahdollisuutta. Myös Pirkanmaan elinvoimaisuus ja kasvu on kiinni vientiteollisuudesta, metsäteollisuudesta, maaseudusta, kotimaisesta energiasta ja niissä olevista työpaikoista. Suomalainen biotalous on täynnä mahdollisuuksia, jos ymmärrämme luoda sellaisen toimintaympäristön, joka mahdollistaa näiden voimavarojen käyttöönoton ja hyödyntämisen.

Viime vuosi oli yhdistysten vuosi, jonka tavoitteena oli aktivoida tuottaja- ja metsänhoitoyhdistysten toimintaa ja totta kai, myös antaa yhdistyksille ja aktiivisille toimijoille ansaittu heidän tekemästään merkittävästä työstä. Yhtenä yhdistysten vuoden toimenpiteenä myös Pirkanmaalla jaettiin joka kuntaan valtuutetuille kuntapäätäjäoppaat.

Oppaassa muistutettiin mm. julkisten hankintojen aluetalousvaikutuksista. Ei ole yhdentekevää, mistä kunnat hankintansa tekevät, sillä julkisen sektorin hankintojen arvo on yli 30 miljardia euroa vuodessa. Huolellisella hankintojen suunnittelulla ja osaavalla kilpailutuksella julkisilla hankinnoilla voi olla merkittävä positiivinen vaikutus lähialueen talouteen ja työllisyyteen.

Viime vuonna tehtiin esisopimus kaupasta, jolla Atria Oyj ostaa Saarioinen Oy:n naudan, sian ja broilerin hankinta-, teurastus- ja lihan-

leikkuuliiketoiminnot. Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyi kaupan tämän vuoden alkupuolella. On hyvä, että Atria jatkaa toimintaansa sekä Jyväskylässä ja Sahalahdella.

Organisaatiouudistuksen valmistelu jatkui MTK:ssa ja neuvotteluja käytiin niin keskusliiton, kuin maakuntien tasolla. Metsänomistajaliittojen toimintaosana järjestökokonaisuutta loppuu ja alueellista metsäedunvalvontaa kehitetään osana keskusliiton metsäedunvalvontaa. Metsänhoitoyhdistykset liittyvät jäseniksi suoraan keskusliittoon. On tärkeää, että yhdistämme voimavarojamme, sillä maa- ja metsätalouselinkeinojen edunvalvojia ei ole yhtään liikaa.

Kuluva vuosi on järjestössä nuorten, intohimon teemavuosi. Vuoden tavoitteena on tuoda iloa, avoimuutta ja näkyvyyttä maaseutuelinkeinoille ja yhteiselle tekemiselle, siis intohimoa. Vuosi on lähtenyt hyvin liikkeelle ja jo tässä vaiheessa vuotta näitä tavoitteita on savutettu. Tätä samaa tekemisen iloa, avoimuutta ja ammattimme arvostusta; intohimoa, tarvitsemme kaikki ikään katsomatta.

Heidi Tanhua
puheenjohtaja

Liiton toiminta yleistä

Liiton toimintaan vaikutti edelleen hakemamme Kasvukausi-hankkeen toteuttaminen, joka on tuonut liitolle merkittävän lisäresurssin saada aikaan positiivisia vaikutuksia jäsenistön toimintaympäristöön. Hankkeen toiminnasta on oma kohtansa tässä kertomuksessa. Kasvukausi-hanketta ovat toteuttaneet projektipäällikkö Mikko Lääveri ja projektikoordinaattori liiton järjestöagrologi Päivi Fallström. Päivin sijaisuutta hoiti agrologi Jaakko Ahola Pälkäneeltä.

Pääosalla **tuottajayhdistyksistä** oli viides vuosi meneillään ilman kevätkokousta. Kevään toimintaa pitää aktivoida jo syyskokouksissa. Jokaisen tuottajayhdistyksen toimintasuunnitelmaan kirjoitettiin jokin tapahtuma kevätkaudelle. Suurin osa yhdistyksistä toimi aktiivisesti. Pieni osa yhdistyksistä uinuu ja toimintaa on vain vuosikokouksen järjestäminen. Aktiivisimmissa yhdistyksissä toimintaa oli runsaasti: saunailtoja, laskettelutapahtumia, ostosreissuja, risteilyjä, hiihtoretkeä jne. Kuusi (6) yhdistystä piti kevätkokouksen.

Toimintavuonna **jäsenkuntaa puhuttivat** ja liittokin omaa vaikuttamistaan toteutti:

Yhdistysten teemavuonna oli tarkoitus saada yhdistykset aktivoitumaan ja toteuttamaan sekä edunvalvontaa että erilaisia aktiviteetteja jäsenkunnalle. Yleinen arvio valtakunnallisesti oli se, että jo ennestään aktiiviset yhdistykset aktivoituivat edelleen ja passiiviset pysyivät passiivisina. Pirkanmaalla toteutettiin

Keskustelu **tuottajajärjestön toiminnasta ja toiminnan organisoimisesta** on ollut käynnissä jo useita vuosia ja se jatkui edelleen. Järjestöuudistuksen valmistelu ei näkynyt jäsenkunnalle kovinkaan paljon mutta johtoa ja johtokuntaa se työllisti. Olihan kyseessä erittäin iso periaatteellinen muutos.

Jos alkuvuonna kävi selväksi ettei EU-maatalouspolitiikan päätöksiä saada voimaan vuoden 2014 alusta. Jäsenkuntaan keskeisimmin vaikuttaa CAP-

järjestelmän muutokset, uusi maaseutuohjelma sisältäen mm LFAn ja ympäristökorvauksen. Vuoden aikana tuli selväksi, että ns. 141-tuki loppuu ja tilalle tulee uusi siirtymäkauden 149a-pykälään perustuva tuki vuoden 2015 alusta lähtien.

Viljelijöiden jaksaminen on puhuttanut viime vuosina. Kulunut toimintavuosi ei ollut tästä poikkeus. Liitto järjesti eri sidosryhmien kautta tilaisuuksia joissa jaksamisasiaa tuotiin esille monin eri tavoin.

MTK:n johtokunnan 1. puheenjohtaja Juha Marttila vieraili Pirkanmaalla. Hän tapasi ”itäisten tuottajayhdistyksien” johtokuntia. Palaute vierailuformaattista oli hyvä ja toivottavasti saamme tulevana vuosina puheenjohtajan johonkin muuhun osaan Pirkanmaata.

Liiton toimintaan vaikutti myös se, että liiton pitkäaikainen toimistosihteeri Kaija Sämpi eläköityi vaiheittain vuoden aikana. Alkuvuonna hän oli töissä joka toinen viikko ja loppuvuonna hän piti kertyneitä lomia. Kokonaan hän jäi eläkkeelle vuodenvaihteessa. Kaijan omasta toiveesta hänelle ei järjestetty läksiäisiä tms. vaan liitto ja yhdistykset hoitivat huomionsa kukin omalla tavallaan.

Kaijan rooli yhdistyksien auttajana oli erityisen merkittävä. Kuluneena toimintavuonna työtapoja palvella yhdistyksiä uudistettiin merkittävästi. Tarkoitus oli se, ettei palvelutasomme heikentyisi.

Liiton kokoukset

KEVÄTKOKOUS pidettiin 17.4. Orivedellä Suojalla. Tilaisuuden avasi Oriveden kaupunginjohtaja Juha Kuusisto joka kertoi Oriveden kaupungista, elinkeinojen merkityksestä taloudelle ja julkisen sektorin tulevista haasteista. Puheenjohtaja Heidi Tanhua puhui aloituspuheenpuhevuorossa ajankohtaisesta tilanteesta:

”Arvoisat isännät ja emännät, hyvä kokousväki, viime vuosi oli maatalous- ja maaseutuyrittäjien kannalta käännekohta siinä, että vihdoinkin kauan kaivattu keskustelu maataloustuotannon kannattavuudesta, elintarvikkeiden kotimaisuudesta, alkuperämerkintöjen puutteellisuudesta ja kaupan vahvasta asemasta nousi laajaan keskusteluun myös kuluttajien keskuudessa. Keskustelun yhtenä keskeisimpänä avaajana oli MTK:n järjestämä valtakunnallinen tempaus, jossa myytiin maataloustuotteita tuottajahinnoilla teemalla ”miksi se, joka tekee eniten, saa vähiten.” Myös Tampereen keskustorilla tempaus keräsi satojen metrien jonot ja sai ihmiset keskustelemaan viljelijän heikosta asemasta markkinaketjussa. Tämä noste tulee pystyä hyödyntämään täysimääräisesti; nyt on aika käydä keskusteluja julkisten tahojen elintarvikehankinnoista, eli siitä mitä mm. lapset ja vanhuksat syövät. On hyvä asia, että myös julkisissa hankinnoissa ollaan vapautumassa hankintalain kahleista ja elintarvikehankinnoissa valintoja tehdään nykyisin muillakin, kuin pelkän halvan hinnan perusteella. Julkiset ruokahankinnat ovat elinkeinopolitiikkaa, jolla varmistetaan alueelle työpaikkoja ja tuloja. Kun ruoka tulee läheltä, sen alkuperää ei tarvitse piilotella.

välitarkastelu ja kehysriihi ja etenkin sen jälkeinen aika ovat olleet tuskaista seurattavaa. Kovin

vahvaa kuvaa ei hallituksen toiminnasta myöskään anna se, että presidentti joutuu ottamaan kantaa asioiden valmistelun tasoon. Suomen velka kasvaa ennätysvauhtia, noin miljoona euroa tunnissa. Hallitus askartelee kunta- ja SOTE-

kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

uudistusten

parissa ja käyttää aikansa keskinäiseen kinasteeluun. Työskentelyn tulos ei juuri vakuuta ketään, sen osoittivat viimeisimmät mielipidemittaukset. Myös viljelijät askartelevat entistä enemmän erilaisten valvontojen, lupien, lisenssien ja kuulemisten parissa. Tuottavuutta ja kannattavuutta tämä ei paranna pätkäkään, mutta kallista työaikaa byrokratian hampaissa pyöriminen sen sijaan syö roimasti. Ollaan tultu myös siihen pisteeseen, että paperinpyörytys sanktiouhkineen uhkaa vakavasti myös taloutta ja toimintaa, mistä esimerkkinä mainittakoon investointeihin tarvittavat lupamenettelyt, jotka pahimmillaan kestävät vuosikausia ja estävät tiloja kehittämästä toimintaansa.

Viime vuosi oli puukaupassa kohtuullisen hyvä, sillä toimiala sai olla rauhassa mm. veropolitiikan muutosten häiriöiltä. Loppuvuodesta kuitenkin taas kerran valitettavasti käytiin keskustelua kiinteistöveron laajentamisesta maa- ja metsätalousmaahan. Uhka torjuttiin tällä kertaa, mutta vaara piilee, että keskusteluun palataan laajemminkin. Lainsäädännössä metsäpuolella on meneillä monia merkittäviä asioita, valmistelussa ovat niin uusi metsälaki, kuin laki metsänhoitoyhdistysten toiminnasta. Maa- ja metsätalousministeriön esitys metsälain uudistamisesta valmistui helmikuun alussa, jolloin se lähetettiin laajalle lausuntokierrokselle. Lakiuudistus vähentäisi toteutuessaan metsälain yksityiskohtaista säätelyä ja lisäisi näin metsänomistajien valinnanvapautta ja vastuuta oman metsäomai-

suutensa hoidossa. Tavoitteen toteutuessa laki olisi merkittävä askel oikeaan suuntaan valinnan vapauden lisäämisessä ja byrokratian purkamisessa. Myös metsänhoitolain uudistus vaatii metsänhoitoyhdistyksiltä toimenpiteitä, nyt kun näyttää siltä, että lakisääteinen metsänhoitomaksu poistuu ja näin ollen yhdistysten tulopohja muuttuu merkittävästi. Metsänhoitoyhdistysten, metsänomistajaliittojen ja MTK:n metsäedunvalvonnan tulevaisuutta on pohdittu myös MTK:ssa tarkkaan, mutta nyt on ensiarvoisen tärkeää ulottaa keskustelu nimenomaan metsänhoitoyhdistyksiin ja kuulla metsänhoitoyhdistysten mietteitä lainsäädännön muuttumisen aiheuttamista haasteista.

Ympäristöjärjestöt ja ympäristöministeriö ovat pitäneet julkisuudessa meteliä siitä, että miten metsälain muutoksen yhteydessä turvataan metsäluonnon monimuotoisuus. Huoli on turha, sillä on selvää, että monimuotoisuus lisääntyy metsissä, kun metsänomistajat saavat enemmän vapauksia ja metsien käsittelytavat monipuolistuvat laajoilla pinta-aloilla. Ympäristöministeriöllä tosin luulisi olevan tänä päivänä kädet täynnä töitä esimerkiksi Talvivaaran kanssa. On aivan turha kalastella maa- ja metsätalousministeriön vesillä ja hamuta lisätehtäviä sieltä, niin kauna kun omat hommat ovat hoitamatta.

MTK on tehnyt ja tekee merkittävästi työtä sen eteen, että maaseudun ja sen elinkeinojen annetaan kehittyä myös tulevaisuudessa. Meneillään on valtakunnallinen kampanja, joka liittyy MTK:n yhdistysten vuoden teemaan. Jokaisen yhdistyksen toivotaan yhdessä metsänhoitoyhdistysten kanssa käyvän luovuttamaan kuntapäätäjöoppaan, jonka tavoitteena on edistää kuntapäätäjien tietoisuutta siitä, kuinka oman alueen elinkeinoja voidaan edistää. Toivon, että jokaisessa yhdistyksessä huolehditaan siitä, että tämä opas löytää tiensä kuntapäätäjille, sillä tämä on paikallista vaikuttamista ja edunvalvontatyötä parhaimmillaan.

Hyvät kuulijat, tähän loppuun haluan todeta, että Pirkanmaan tauti rakentamisen rajoittamisesta haja-asutusalueella on levinnyt valtakunnalliseksi, vaikka maaseutu kaipaa uusia yrittäjiä ja asukkaita. Maaseutua ei voi museoida, vaikka jotkut tahot sitä haluavatkin: maaseutu ja sen vihreät elinkeinot ovat yksi lupaavimpia tulevaisuuden aloja, jos vain niiden sallitaan kehittyä ja maaseutu pidetään elävänä sallimalla sinne rakentaminen.”

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Esko Pohjala Orivedeltä ja sihteeriksi kutsuttiin järjestöagrologi Jaakko Ahola.

Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Pentti Murto Orivedeltä ja Jukka Niittyoja Viljakkalasta.

Salorinteen Säätiön stipendit luonnonvara-alan opiskelijoille jakoi säätiön edustaja, varatuomari Jorma Salovaara. Stipendin saivat:

Hannu Aspila	Pälkäne
Katariina Välimäki	Lempäälä
Jussi Kuusisto	Orivesi (Eräjärvi)
Sanna Mäkelä	Mänttä-Vilppula
Jarmo Oesch	Pälkäne (Luopioinen)
Elmeri Järvelä	Ylöjärvi (Kuru)
Mika Koskinen	Juupajoki

Stipendinsaaajien kiitokset esitti maatalousalan opiskelija Hannu Aspila.

Liiton toiminnanjohtaja Visa Merikoski esitteli vuosikertomuksen ja liiton toimintaa vuodelta 2012. Vuoden aikana liitto on ollut mukana mm. järjestön rakenteen kehittämisessä, kunnallisvaaleissa tukemassa viljelijäedustajia, haja-asutusalueen rakentamisen turvaamisessa, sekä alkuperämerkintäkampanjoinnissa. Kesäkuussa järjestetyssä liittokokouksessa Savonlinnassa MTK-Pirkanmaan kokousedustajat olivat mukana laatimassa suuntaviivoja järjestön toiminnalle seuraaviksi vuosiksi.

Hankkeen toiminnan ansiosta jäsenkunnan eduksi on järjestetty paljon koulutuksia ja tapahtumia, näkyvimpänä EU-tukikoulutuskierrös. Avatussa keskustelussa esiin nousi myös tukihenkilöverkosten toiminta, sekä luomuosion lisääminen seuraavan tukikoulutuskierröksen tilaisuuksiin. Kokouksessa käsiteltiin liiton tilinpäätös vuodelta 2012 ja kokouksen puheenjohtaja luki tilintar-

kastajan ja toiminnantarkastajien kertomukset. Keskustelua käytiin HTM-tason tilintarkastuksen vaatimuksesta, sillä sitä ei liiton toiminnan laajuuden vuoksi velvoitettaisi. Todettiin liiton toiminnalle olevan kuitenkin hyödyksi tarkastuttaa tilit ammattilaisella, vaikka sitä ei vaadittaisi. Tilinpäätös vahvistettiin. Myönnettiin vastuuvapaus johtokunnalle, toiminnanjohtajalle ja muille tilivelvollisille vuoden 2012 tileistä ja hallinnosta.

Maatalouspolitiikan ajankohtaiskatsauksen piti MTK:n ruokakulttuuriasiamies Anni-Mari Syväniemi:

”Ruokakasvatusta tarvitaan enemmän kuin koskaan. Maailma on valtaviiden ruokahaasteiden edessä. Ruokapula, saastuminen ja vesipula eivät mahdollista ruoan riittävyyttä ja sen tasaisesti jakautumista maailmassa. Suomalaisella ruokaosaamisella - ja tuotannolla - on paljon annettavaa muulle maailmalle. Valtiovallalta tarvitaan aitoja päätöksiä maatalouden kannattavuuden edistämiseksi, ruokakasvatuksen mahdollistamiseksi ja lähiruoan todeksi saamiseksi. Maailmanlaajuinen ruokatrendi näkyy voimakkaasti myös Suomessa. Ruoka on pop ja reseptien vaihtaminen trendikästä. Hyvä niin, koska suomalainen ruokakulttuuri kukoistaa, elää arjessa ja kehittyy. Ruokavillityksen rinnalla näkee ilmiön siitä, että kansalaisten tieto ja ymmärrys siitä, mistä ruoka tulee ja miten sitä tuotetaan, on vieläkin hataralla pohjalla. Osa kuluttajista on vieraantunut ruoan alkuperästä ja luonnontuntemuksessa olisi parantamisen varaa. Suomalainen ruoka on tutkitusti puhdasta: meillä riittää puhdasta vettä ja maaperää, käytämme lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita monia muita maita huomattavasti vähemmän. Maamme on niin salmonellaton, että kakkutaikinaa voi syödä raakana, kuten raakoja kananmuniakin. Nämä ovat suomalaiselle ruoan tekijälle tiedossa olevia faktoja, mutta kuluttajalle usein vieraita.

Ruoan tuottajien tehtävä on kertoa, miten mainioesti meillä ruoka-asiat ovat.

Mikä sitten on lähiruokaa? Kiistelyn lähiruoan määritelmästä voi lopettaa ja keskittyä lähiruoan mahdollistamiseen ja siitä nauttimiseen. MTK:n määritelmän mukaan lähiruoka on mahdollisimman lähellä tuotettua suomalaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään. Määritelmä korostaa kotimaisuutta ja erityisesti ruoan jäljitettävyyttä. Olen varma siitä, että nostamalla ruoan alkuperän ruokapalveluissa nykyistä selkeämmin esiin saamme lisättyä kiinnostusta ruokaa ja sen tekijöitä kohtaan. Saamme myös nostettua ruoan arvostusta. Nopeimmat toimijat ovat tehneet tästä jo kilpailuedun ja erottautumiskeinon itselleen. Ruoan alkuperä on tieto, joka kuuluu kaikille. Tässä on ruokapalveluille, niin julkisella kuin yksityisellä puolella, uusi haaste. Haastankin kaikki ruokatoimijat kertomaan avoimesti ja iloisesti ruoan alkuperän.

Hallinnon tehtävä on kaikin keinon tukea elinvoimaista ruoka-alaa, sen kasvua ja menestyksellistä yritystoimintaa. Hallinnollisen taakan vähentäminen on kirjattu suunnitelmiin niin EU:n kuin kotimaan tasolla, mutta näyttää siltä, että taakan vähentämisen sijaan maatalousyrittäjille kohdistuisi lisää hallinnollisia velvollisuuksia. Tässä onkin neuvottelijoillemme iso haaste EU:ssa.”

Kokouskeskustelussa käsiteltiin laajasti katsauksessa esiin tulleita asioita ja puheenvuoroja jaettiin useita. Toiveissa oli mm. kannustin alkuperämerkintöjen käyttöönottamiseen, toimia ruokahävikin vähentämiseksi, vinkkejä lähellä tuotetun ruuan osuuden lisäämiseksi julkisissa hankinnoissa, koulu- ja oppilaitostyön merkityksen lisäämistä, ympäristöasenteisiin vaikuttami-

sesta ja ennakoluulojen oikaisemisesta maatalouden kuormituksesta.

SYYSKOKOUS pidettiin Tampereella UKK-instituutissa 11.12. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Heidi Tanhua.

"Arvoisat kuulijat, tervetuloa MTK-Pirkanmaan syyskokoukseen. Suomalaisen ruoan arvostus on korkealla, samoin viljelijän ammatin, tutkimusten mukaan. On mieltä lämmittävää, että työtämme ja tuotteitamme arvostetaan, ainakin puheissa. Valitettavasti pelkkä arvostus ei tuo yhtään euroa lisää viljelijöiden tyhjään lompakkoon. Meidän viljelijöiden mahdollisuus vaikuttaa liiketoimintamme kannattavuuteen on tällä hetkellä erittäin rajallinen. Poliittisin päätöksin murennetaan jatkuvasti elinkeinon pohjaa, samaan aikaan kun velvoittavaa ja kustannuksia lisäävää lainsäädäntöä ja siitä seuraavaa byrokratiaa lisätään.

Kauppa puolestaan hehkuttaa luomu- ja lähiruokaa, kunhan niitä vaan saa mahdollisimman halvalla ja mieluiten Rainbow- ja Pirkka tuotemerkin alla. Samaan aikaan myös rahoituslaitokset ovat kiristäneet rahoitusehtojaan, mikä osaltaan lisää kustannuksia. Maatalouden investointitukea on rahoitettu maatalouden kehittämisrahaston Makeran kautta. Nykyhallitus ei ole kuitenkaan enää rahoittanut rahastoa, vaan se on ajanut koko erillisrahaston lopettamista. Tuotannon kannattavuuteen liittyy suoraan työn mielekkäys ja jaksaminen. Tällä hetkellä ne

molemmat ovat kovalla koetuksella viljelijöiden

keskuudessa. Muutama viikko sitten neuvoteltiin ratkaisu Etelä-Suomen 141-tukeen. Yksityiskohdat paketista ovat vielä auki, mutta käytännössä 141-tuki romutettiin siirtämällä sieltä maidon ja naudan tuki CAP-rahoituksen piiriin. Tämä merkitsee noin 30 miljoonan euron tuen leikkausta, joka tullaan ottamaan todennäköisesti kaikilta CAP-hehtaareilta koko Suomessa.

Uusi niin sanottu Suomi-pykälä eli artikla 149A on kaikkea muuta kuin lohdullinen Etelä-Suomen sika- ja siipikarjataloudelle. Näille tuotantosuunnille maksettava kansallinen tuki alenee 16 miljoonasta viiteen miljoonaan vuosina 2015–2020. Maa- ja metsätalousministeriössä onkin nyt syytä tarkkaan miettiä, miten käy lihantuotannon ja koko lihateollisuuden Etelä-Suomessa tämän ratkaisun myötä.

Ilmetystä herättää se, että aiemmin 141 ratkaisu neuvoteltiin pääministerin ja komission puheenjohtajan välisissä neuvotteluissa. Tällä kierroksella ministerit Katainen ja Koskinen eivät siihen nähneet kuitenkaan tarvetta. Neuvottelutavoitteet asetettiin jo lähtökuopissa vähintään riittävän matalalle. Ja tulos on sen mukainen. Tulosta ei voi hyväksi

kehua millään muotoa, vaikka niin julkisuudessa on yritetty väittää. Voi vain todeta, että kun

riman asettaa tarpeeksi matalalle, niin on kai todennäköistä, että huonompikin hevonen siitä yli pääsee.

Myös hallituksen rakenneohjelma jatkaa tuttua tylyä leikkausten linjaa. Kasvun eväitä ohjelmasta ei löydy hyvällä tahdollakaan. Ohjelmaa lukiessa käväisi mielessä ajatus, että olisiko sittenkin helpompi, jos asumien ja yrittäminen yksinkertaisesti kielletäisiin keskusseutujen ulkopuolisilla alueilla. Ympäristöministeriö on Ville Niinistön johdolla laatinut tämän vuoden aikana selvityksen ympäristölle haitallisista tuista. Tämän selvityksen pohjalta laadittu taustapaperi oli löytänyt tiensä myös hallituksen rakenneohjelmaan ja sen perusteella ollaan esittämässä energiaveron palautuksen poistamista sekä diesilveron korotusta. Leikkauksia on luvassa myös maatalouslomitukseen.

Rakenneohjelmasta löytyi yksi kannatettava ajatus, joka on se, että kuntien velvoitteiden ja palvelujen tuottamista ohjaavaa normistoa puretaan. Nämä normitalkoot ovat tarpeen myös maataloudessa, jos missä. Omakohtainen esimerkki byrokratian työllistävyydestä on viime viikolta, kun tilallemme tehtiin eläinten hyvinvointituen tarkastus. Kolmelta ihmiseltä meni

edellisenä päivänä, iltana ja yönä noin 12 h, eli yhteensä 36 tuntia, kun asiakirjoja saatettiin valvonnan vaatimalle

tasolle. Itse käyntiin osallistui 2 tarkastajaa ja tilalta kaksi henkilöä, aikaa tähän kului kuusi tuntia, eli kaikilta yhteensä 24 h. Yhteensä aikaa käytettiin siis 60 tuntia mokomaan tarkastukseen. Huomautus saatiin siitä, että eläinlääkäri oli terveydenhuoltokäynnin yhteydessä kirjannut raporttiinsa, että nautojen vesikuppeihin tulee riittävästi vettä, ja voi onnetonta, kun veden virtaus olisi pitänyt kirjata l/min. En vielä tänä päivänä tiedä, kuinka tämä paransi lemmiemme hyvinvointia, mutta sen tiedän, että taas meni paljon turhaa työtä ihan hukkaan.

Viime päivinä on täällä Tampereella puhuttu paljon kuokka- tai kiekkovieraista. Viime aikoina on tullut tunne, että myös maatalouspolitiikassamme on liikaa kuokkavieraita. Ympäristön suojelun nimissä on yritetty kieltää turvemaiden viljely ja tuskastuttavan byrokraattinen ja pitkä lupamenettely jarruttaa mitä parhaiten investointeja. Valmistelussa on myös uusi ympäristökorvausjärjestelmä, jota ympäristöministeriö mieli ohjeistaa kovasti ja pyytämättä. Ja ellei ympäristökorvausjärjestelmään saada riittävästi vihreiden toiveita ja vaatimuksia, niin sitten kiristetään nitraattidirektiiviä.

Toimintaedellytysten parantamisen sijaan polulle ollaan nakkelemassa kiviä ja kaikki maailman pelastamisen nimissä. Todellista maailman pelastamista olisi kuitenkin se, että turvaisimme laadukkaiden, puhtaiden kotimaisten elintarvikkeiden saatavuuden läheltä tulevaisuudessakin. Tällä menolla tuotantoa saadaan kyllä rajoitettua, tuontia lisättyä ja kauppataseen alijäämää kasvatettua.

Viime lauantaina nähtiin Itsenäisyyspäivän juhlien lomassa ikävä ja vakava esimerkki siitä, mihin kansalaistottelemattomuus, yhteiskuntarauhan ja toisen omaisuuden kunnioituksen puute voi johtaa. Myös maatiloilla nämä kuokkavierat ovat nykyään jatkuva riesa. Tiloille tullaan kuin hollitupaan kameroiden kanssa ja näiden kuvaajien perässä lähtevät läänineläinlääkärit sekä muu saattoväki kiertueelle. Tällä viikolla saatiin tieto, että valvontaeläinlääkärit ovat tarkastaneet neljä tilaa, joilla Oikeutta eläimille ryhmä oli kuvannut. Lopputulos tarkastuksista oli; EI LAINVASTAISTA TOIMINTAA. On käsittämätöntä, että Suomessa navetat, sikalat, kanalat eivät ole kotirauhan piirissä, kai pitäisi tyytyväinen olla edes siitä, että samassa pihapiirissä oleva asuinrakennus sitä on. Tähän asiaan on saatava muutos mitä pikimmin ja myös tuotantorakennukset on saatava kotirauhan piiriin.

Nyt jos koskaan me viljelijät tarvitsemme omaa edunvalvontaa. MTK:n vahvuus järjestönä syntyy siitä, että pystymme toimimaan monella tasolla. Yhdistykset tekevät kuntatasolla, mitä arvokkainta työtä, maakuntatasolla MTK-liitot huolehtivat edunvalvonnasta ja MTK:n keskusliitto puolestaan hoitaa meidän viljelijöiden edunvalvontaa valtakunnan tasolta aina Brysseliin saakka.

MTK:n valtuuskunta hyväksyi kokouksessaan järjestöuudistuksen etenemisen ja siihen liittyvän

sääntömuutoksen ensimmäisessä käsittelyssä. Tavoitteenamme on tiivistää edunvalvontaa metsänhoitoyhdistysten kanssa siten, että jatkossa metsänhoitoyhdistykset voivat liittyä MTK:n jäseniksi. Yhdessä vahvistamme myös metsänomistajien edunvalvontaa puun juurelta Brysseliin saakka. Työtä on vielä edessä ja näkemysten yhteensovittamista täytyy tehdä paljon. Työtä pitää kuitenkin tehdä rakentaen, ei repien ja tavoitteena tulee olla yksi yhteinen, vaikutusvaltainen MTK-järjestö jonka keskiössä on jäsenet ja heidän edunvalvontansa.”

Avauksen päätteeksi huomioitiin eläkkeelle siirtyvää Kaija Sämpiä isoin aplodein kiitoksena pitkästä työurasta liiton palveluksessa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Jukka Sarkala Kangasalta ja sihteeriksi kutsuttiin järjestäjälogi Jaakko Ahola. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Lauri Korpiaakko Hämeenkyröstä ja Sirkku Mäkelä Ruovedeltä, ääntenlaskijoiksi Hanna Myrskyrauta Lempäälästä ja Jari Salminen Orivedeltä.

Visa Merikoski esitteli vuoden 2014 toimintasuunnitelman. Maatalouspolitiikan muutoksiin varaudutaan jakamalla jäsenkunnalle tietoa viljelijöitä koskevista muutoksista Kasvukausi-hankkeen tukemana. Tulevan järjestöuudistuksen myötä toiminta liittotasolla saattaa muuttua huomattavasti. Viljelijöiden jaksamisen tueksi tehdään tulevan vuoden aikana yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Kulutuksen osalta kotimaisen- ja lähiruuan tilanne on hyvä, mutta vahvistusta tarvitaan tuotannon kasvattamiseen kysynnän täyttämiseksi ja juridiikan puolella tuleviin kysymyksiin esimerkiksi hankinnoista. Maan käyttöön liittyvät edunvalvontatehtävät tulevat lisääntymään kuntarakennemuutoksen ja lausuntovaiheeseen tulevan maakuntakaavan myötä. Toiminnan laajuuden turvaamiseksi Kasvukausi-hankkeelle haetaan loppuvuodeksi jatkoa Kasvukausi+ hankkeen myötä. Sosiaalisen median myötä viestintää tehostetaan ja hyödynnetään tulevan maaseutunuorten ”Intohimon Vuoden” tapahtumissa.

Hyväksyttiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuosipalkkiot, johtokunnan ja valiokuntien jäsenten palkkiot, toiminnantarkastajien ja tilintarkastajien palkkiot sekä matkakustannusten korvaamisen perusteet. Vahvistettiin talousarvio ja jäsenmaksut vuodelle 2014.

Liiton johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin edelleen Heidi Tanhua Virroilta ja varapuheenjohtajaksi Jukka Niittyöja Ylöjärven Viljakkalasta.

Johtokunnan jäsenten vaalissa erovuorossa olivat Mika Hirvijoki Ikaalisista, Jukka Kittilä Pälkäneeltä, Mikko Kärki Lempäälästä ja Antti Rahkonen Juupajoelta.

Mika Hirvijoki valittiin esityksestä johtokuntaan uudelleen ja johtokuntapaikastaan luopuneiden tilalle esitettiin ja valittiin uusia jäseniä seuraavasti:

Antti Rahkosen tilalle valittiin Sami Joutsela Oriveden Längelmäeltä, Mikko Kärjen tilalle valittiin Jussi Vilo Vesilahdesta ja Jukka Kittilän

tilalle valittiin Riku-Sippo Uotila Kangasalta.

Tiina Linnainmaa valittiin uudelleen valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi ja Mikko Kärjen paikalle valtuuskunnan varajäseneksi valittiin Jani Hevonoja Akaan Viialasta.

Toiminnantarkastajiksi valittiin edelleen Sauli Brander ja Kirsti Kylänlahti Kangasalta sekä Mervi Kaukoranta (HTM) Tampereelta. Varalle valittiin toiminnantarkastajaksi uudelleen Erkki Taulaniemi Tampereen Teiskosta ja Tarmo Männistö Tampereelta Tilintarkastustoimisto Tarmo Männistö Ky:stä.

Keskusteltiin sosiaalisen median merkityksestä liiton toiminnalle ja yhdistysten viestintävälineiden hyödyntämisestä. Todettiin yhdistyksen

toiminnan näkymisellä ulospäin olevan tärkeää kiireisessä nykyajassa ja siksi käytössä olevien kanavien opettelemiseen pitäisi rohkaista ja järjestää koulutusta.

Maatalouspoliittisen katsauksen piti MTK:n johtokunnan 2. puheenjohtaja, maanviljelijä Mauno Ylinen:

”Heikko kannattavuus on maataloustuotantomme suurin ongelma – vieläkin. Suomalainen maatalous on ollut parin viimeisen vuoden aikana julkisuudessa lähinnä tukiratkaisujen kautta. Euroopan maatalouspolitiikan uudistus ja kotimaiset tukiratkaisut ovat vieneet huomion suuremmalta ongelmalta, joka on vaivannut maataloutta koko 2000-luvun. Vuodesta toiseen jatkuva maataloustuotannon heikko kannattavuus on johtamassa kotimaisen elintarviketuotannon alenemiseen. Julkisuudessa käytävä tukikeskustelu hämärtää maataloustuotannon kannattavuuden peruseriaatteita kuluttajien, kaupan ja elintarviketeollisuuden silmissä. Maataloustuottaja ei saa myymistään tuotteista edes tuotantokustannuksia vastaavaa hintaa. Maataloustuki on perusteiltaan hinnanalennuskorvaus, jolla

alennetaan elintarviketeollisuuden raaka-ainekustannuksia ja sitä kautta elintarvikkeiden kuluttajahintoja.

Tilakoon kasvusta ja maatiloilla tapahtuvasta tuotannon tehostamisesta sekä kustannusten karsimisesta huolimatta maatalousyrittäjien tulotaso ei ole lähtenyt nousuun, vaan on pysynyt huolestuttavan alhaalla. Tuotantopanosten hinnat ovat kohonneet voimakkaasti, mutta maatalouden tuottajahinnat eivät ole kohonneet läheskään tuotantokustannusten kasvun edellyttämää vauhtia. Maataloustuottajalle tuki ei ole mikään ylimääräinen toimeentuloavustus, vaan osa maatilan tulovirtaa. Jos tuotteista saatavat myyntitulot ja tuet eivät nouse kustannusten nousua vastaavasti, tuotannon kannattavuus heikkenee.

Keskustelut Euroopan maatalouspolitiikan uudistamisesta ja Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkon turvaamisesta eivät saa hämärtää tilannetta, joka vallitsee suomalaisilla elintarvikemarkkinoilla. Suomalainen maataloustuottaja on huutolaispojan asemassa sekä maataloustuotteiden myyjänä että tuotantopanosten ostajana. Kaupan vahva asema elintarvikemarkkinoilla estää tuottajahintojen kustannusten nousua vastaavan hinnoittelun. Tilanne on varsin erikoinen, koska samat kauppaliikkeet ovat jopa etupainotteisesti nostamassa maatalouden tuotantopanosten hintoja.”

Yleisessä kokouskeskustelussa tuotiin esiin huoli sukupolvenvaihdosten eriarvoisesti määräytyvistä huojennuksista. Monella tilalle jatkaja löytyisi muualta kuin perheen sisältä, mutta tiukan verotuksen vuoksi ulkopuolisten on hankalaa tulla alalle. Suomen Yrittäjien kanssa tehdyn yhteistyön perusteella tässä asiassa voisi olla yhteisiä intressejä.

Esitettiin, että edunvalvonnan kärki pitäisi kohdistaa perheviljelijän edun ajamiseen, sillä MTK:n tuen tarpeessa ovat kriittisemmin ne, jotka ovat omasta selkänahastaan repineet jaksamisensa tässä työssä. Perheyritystä vahvempaa yritysmuotoa ei ole ja perheen kesken tehdyllä työllä on päästy vaikeidenkin asioiden yli. Suomessa vaihteluväli maatilojen koossa ja tuottavuudessa on kuitenkin suuri, joten liian tarkkaa määritelmää edunvalvontaa ansaitsevien tilojen osalta on vaikea tehdä.

Pelkät torjuntavoitot miellettiin keskustelussa riittämättömäksi, sillä tukien leikkaamisessa on kyse viljelijän palkan leikkaamisesta. Kustannukset ovat nousussa ja tulot laskevat, eikä

tulosta pelkillä markkinatuloilla viivan alle jää. Päättäjillä epäiltiin olevan mittakaavavirhe, jolloin tehtyjä tulkintoja leikkauksien vaikutuksista perustellaan virheellisin aineistoin. Leikkauksien jälkeen jaettavaa on aina vähemmän. Järjestö on luonnostellut mallia, jossa tukia maksettaisiin ainoastaan maatalouden myyntituloja kerryttäneille tiloille.

Viljelijöille pelättiin syntyvän nykykehityksessä ehkä hieman virheellisesti mielikuva siitä, että laajentaminen on ainut vaihtoehto pärjäämiselle. EU:ssa on tapahtunut suunnanmuutos siinä, että tukia sidotaan aikaisempaa enemmän tuotantoon. Aikaisemmin tavoitteena tuntui olevan kaikista tuotantotuista irrottautuminen. Pelkät markkinoilta saadut tulot eivät turvaa tilojen toimintaa pienessä mittakaavassa.

Kokonaisuutena ajatellen maatalouden tukisumma on kasvanut liittymisen jälkeen ja nyt 2015 vuoden jälkeen olisi tulossa ensimmäinen alenema. Maksuvaltuudet on hyödynnetty tähän mennessä täysimääräisesti, joten rahan määrä ei ole ollut aikaisemmin esteenä kuin pohjoisessa tietyillä tuotantosunnilla.

Tukikeskustelussa on sivuutettu kokonaan virkamiesten ja valvonnan kustannukset, jotka ovat kohtuuttoman suuret valvottavaan tuotantoon verrattuna. Valvojatkin alkavat olla turhautuneita nykyiseen tilanteeseen ja tätä asiaa järjestö on tuonut esiin liittymisestä lähtien, mutta ongelmana on se, ettei kustannuksia ole voitu eritellä kuuluvaksi joko normaaliin hallintoon tai ylimääräiseen työhön. Päättömyyksiä voisi lähteä oikomaan esimerkiksi peltopinta-alojen päivitystarpeen tiheydestä. EU:n tasolla käytännöt vaihtelevat pinta-alojen mittauksien tarkistamisen osalta huomattavasti, joten mittaustiheys ei voi olla peräisin komissiolta vaikka täältä kotimaasta niin väitetään. Näitä hallinnon epäkohtia voisi korjata helposti, mutta tahtotila tuntuu puuttuvan.

Tiedotus ja viestintä

Toimintavuonna liiton sekä Kasvukausihankeen tiedotus ja viestintä on hoidettu pääasiassa sähköisesti. Jäsentiedotteita lähetettiin sähköpostilla kolmen viikon välein, yhteistyökumppaneiden tiedotusta on pyritty välttämään mahdollisuuksien mukaan jäsensähköposteissa. Viestinnässä pyrittiin lähinnä ajankohtaisuuteen sekä lähiajan tapahtumista tiedottamiseen. Tiedotusvälineinä käytettiin sähköpostia, www-sivuja ja liiton sekä Maaseutunuorten Facebook-sivuja sekä tekstiviestitiedotusta. Vuoden aikana myös Twitteriä on opeteltu käyttämään. Liiton Facebook sivuilla on yli 200 tykkääjää. Liiton Facebook-sivuja voi myös käydä lukemassa, vaikka ei itse ole yhteisön jäsen. Facebook tavoittaa helposti satoja netin käyttäjiä ja on näin ollen tehokas ja nopea tiedotuskanava. Tekstiviestitiedotus oli lähinnä tapahtumakutsuja sekä viime hetken muistutuksia.

Jäsenyhdistyksiä kannustettiin www-sivujen ylläpitoon ja jäsenten sähköpostiosoitteiden keräämiseen. Jäsenyhdistysten tiedotusta on avustettu lähettämällä tekstiviestejä yhdistysten puolesta sekä lähettämällä jäsenkirjeitä liiton toimistolta. Liiton toimihenkilöt pitivät yhdistysten kevät- ja syyskokouksissa ajankohtaiskatsauksen. Alkuvuonna toimitettiin 4-sivuinen liittoliite Mainio-lehteen, joka jaettiin kaikille jäseniloille. Maaseudun Tulevaisuudessa ilmoitettiin yhdistysten ja liiton kokoukset sekä tärkeimmät koulutus-ym. tapahtumat

Ajankohtaisista edunvalvonta-asioista tiedotettiin aktiivisesti alueellisille tiedotusvälineille. Maaseudun asiat sekä suomalainen ruoka olivatkin näissä monipuolisesti esillä. Kirjoitettiin myös itse kolumneja ja mielipidekirjoituksia paikallisiin, maakunnallisiin ja valtakunnallisiin lehtiin.

Johtokunnan kokoukset

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi (6) kertaa. Päätöksistä kertyi yhteensä 75 pöytäkirjanpykälää.

11.1. Uusi-Yijälän Tila, Jämsä. Nimettiin tilien tarkkailijat ja valittiin edustajat eri yhteisöihin ja yhteisvaliokuntiin. Käsiteltiin Kasvukausi-hankkeen toiminnallista tilannetta ja taloutta tilinpäätöksessä, tehtyä lähiruokakyselyä sekä keskusteltiin hankkeen tulevasta koulutuksesta. Käytiin läpi yhteisesti pidettyjen valiokuntien asiat, sekä keskusteltiin alkaneesta järjestön teemavuodesta ja sukupolvenvaihdon tilanteesta Pirkanmaalla. Nimettiin jäsenet työvaliokuntaan ja todettiin kevätkokouksen aika ja paikka.

18.3. Maa- ja Metsätalon kokoukset, Tampere. Esiteltiin ja allekirjoitettiin vuoden 2012 tilinpäätös. Tehtiin päätös, että vuosikertomus julkaistaan edelleen sähköisesti. Kerrottiin viimeisimmät tiedot järjestöuudistukseen liittyvästä metsäjäsenyydestä. Järjesteltiin liiton pankkiasioita ja päätettiin pankkisopimusten uusimisesta ja vanhojen käyttämättömäksi jääneiden tilien poistamisesta. Päätettiin myös liiton kopiokoneen uusimisesta ja hankinnan kilpailutuksesta. Kokouksen yhteydessä puhuttiin myös eläinlääkärijärjestelmän kehittämisen tarpeesta, lomituksen haasteista, eläinten hyvinvointiasioista ja hajarakennustyöryhmän suunnitelmista.

19.6 UPM Valkeakoski, Antinkärki. Kokouksessa päätettiin liittotilisijoituksen ehtojen päivittämisestä ja liiton palkkion laskemisesta. Keskusteltiin myös maa- ja metsätalousministeriön tavoitteista 141-jatkumisen suhteen, sekä eri valiokuntien kuulumisista. Kokouksen jälkeen keskusteltiin UPM:n toiminnasta ja tutustuttiin tiloihin.

24.9. Pirkanmaan liiton kokoukset, Tampere. Kokouksen aluksi johtokunnan jäsenille esiteltiin Pirkanmaan maakuntakaavan valmistelun etene mistä ja saatiin selvitys tuulivoimaan soveltuvien alueiden kartoituksen vaiheista ja tilanteesta. Tampereen Varalassa pidettyjen työhyvinvointipäivien aiheet puhututtivat johtokuntaa ja työterveyshuollon toteuttamiseen etsittiin uusia ideoita. Etelä-Suomen kansalliseksi tukiratkaisuksi esitettyä 149A-pykälää pidettiin riittämättömänä esityksenä etelän maataloustuotannon kehittymisen kannalta. Tuotantoon sidottujen tukien mak-

samista suoraan EU-rahoista kritisoitiin peitel lyiksi kansallisiksi leikkauksiksi.

23.10. Maa- ja Metsätalon kokoukset, Tampere. Käsiteltiin toimintasuunnitelma ja talousarvio 2014 yleiselle kokoukselle esitettäväksi, samoin luottamushenkilöiden palkkiot. Toiminnanjohtaja esitteli yhdistysten jäsenmaksut vuodelle 2014, jotka samoin hyväksyttiin yleiselle kokoukselle esitettäväksi. Todettiin johtokunnan erovuoroiset. Johtokunta päätti antaa lausunnon valtiovarainministeriölle elinkeinotulon ja yhteisöjen varojenjaon verotusta koskevien säästöjen muuttamisesta. Keskustelussa todettiin esitettyjen säästöjen vaikeuttavan tuottajaosuuskuntien jäsenien taloudellista asemaa kiristyvän verotuksen ja muuttuvan nettovarallisuuden määrittelyn kautta. Kasvukausi-hankkeen katsauksessa tuli esiin tarve varmistaa viljelijöille kulkeva tiedotus ensi vuonna tulevan CAP:in sisällöstä. Päätettiin hakea hankkeelle jatkoa vuoden loppuun.

29.10. Muorin Keittiö, Tampere. Kokouksessa käsiteltiin liiton lausunto järjestön rakenneuudistuksesta ja kuultiin MTK:n johtokunnan jäsenen Pertti Hakasen tiivistelmä ajankohtaisista käsiteltävinä olleista asioista.

Osallistuminen johtokunnan kokouksiin:

Heidi Tanhua	6x
Jukka Niittyöja	6x
Mika Hirvijoki	4x
Tiina Jokela	6x
Hannu Karppila	5x
Jukka Kittilä	3x
Mikko Kärki	4x
Sirkku Mäkelä	6x
Mika Nieminen	6x
Heikki Nätkin	5x
Antti Rahkonen	6x
Mikko Tervaniemi	5x

Johtokunnan kokouksiin on osallistunut myös MTK:n valtuuskunnan 1. varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa.

Valiokuntien ja työryhmien kokoukset

Liiton työvaliokunta

Kokoontui toimintavuoden aikana yhden kerran. Päättävänä asioina oli mm. yhdistysten teema-
vuoden toimia ja niiden tukemista.

Pirkanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen **tuottajaliittojen puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat** ovat muodostaneet alueellisen yhteistyöelimen, jonka kokoontuu tarvittaessa. Kokouksiin on kutsuttu alueen MTK:n johtokunnan jäseniä sekä Tiina Linnainmaata MTK:n valtuuskunnan puheenjohtajistosta. Toimintavuonna tämä 3-liiton johtoryhmän nimellä kulkeva konklaavi kokoontui kolme erillistä kertaa. Yhdessä näistä mukana oli L-S Metsänomistajien Liiton edustajat mukana. Lisäksi tämä ryhmä on kokoontunut lukuisasti muiden tilaisuuksien yhteydessä.

Liittojen puheenjohtajakokoukset

Liittojen puheenjohtajat kokoontuivat kertomusvuoden aikana kahdeksan kertaa. Kaksi kokouksista pidettiin valtuuskuntaa edeltävinä päivinä. Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia maatalous- ja metsäpolitiikan asioita, markkinatilannetta, järjestön toiminnan ja talouden kehitysnäkymiä sekä järjestöuudistusta. Osassa kokouksista olivat mukana liittojen toiminnanjohtajat, metsänomistajien liittojen puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat.

Yhteistoiminta-alueen viljavaliokunta kokoontui 30.9. Raisiossa MTK-Varsinais-Suomen toimitiloissa. Kokouksessa kuultiin RaisioAgron Veli-Matti Reunasaloa. Hän kertoi mm pohjoisen maapallon puoliskon satonäkymien olleen hyvät. Tuotanto noussut kulutusta suuremmaksi, vaikka molemmat ovat nousussa. Pohjois-Eurooppa ei ole kärsinyt kuivuudesta ja laatu ok. Tuotanto +8% kasvua edellisvuodesta. Kotimaan satotasot ovat odotuksia korkeammat, laatu hyvä. Leipävehnää joudutaan käyttämään rehuna, koska leipävehnää yli tarve määrän ja rehua liian vähän näillä laatuksilla. Suomen hinnat selvästi viime talvea alhaisemmat, kokonaissato kohtuullinen, mutta on odotuksia paremmat.

Valiokunta keskusteli viljan hinnoista ja viljan viennistä, kuuli eri kasvien markkina- ja tuotantotoksaukset. Valiokunnassa esitettiin Kylvösiemen yhdistyksen kuulumiset sekä keskusteltiin

GMO:sta. ja Uudenkaupungin soijatehtaan aukeamisesta. Valiokunnan puheenjohtajana jatkaa Tapio Ylitalo Paattisilta, Varsinais-Suomesta. Sihteerinä toimii aluepäällikkö Petri Puustinen, MTK-Varsinais-Suomesta.

Lounais-Suomen Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunnan toiminnasta kerrotaan Ympäristö – ja maapolitiikka kohdassa.

Var-Sat-Pir toimihenkilötapaamisia järjestettiin sekä videokokousyhteydellä että paikan päälle tulien. Tapaamisessa sovittiin tulevasta yhteistyöstä, vastuuvuorotteluista ja ajankohtaisista asioista. Esiin nousi erityisesti tulevan Yhdistysten vuoden suunnittelu liittojen välisen yhteistyön ja yhteisien tavoitteiden osalta.

Ympäristö ja maapolitiikka sekä ilmasto- ja energia

Ympäristö ja maapoliittinen valiokunta järjestäytyi 12.2. Vantaan Heureka. Tomi Muotiala valittiin valiokunnan puheenjohtajaksi vuodeksi 2013 ja hän edustaa tätä valinta-aluetta MTK:n ympäristö- ja maapoliittisessa valiokunnassa. Valiokunta osallistui kokouksensa yhteydessä järjestettyyn maaseuturakentamisseminaariin.

Toimintavuonna oli varsinaisia ympäristö- ja maapolitiikan asioita seuraavasti:

Pirkanmaan maakuntaliitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavan valmistelun syksyllä 2011. MTK-Pirkanmaa on seurannut kaavatyön edistymistä, mm. liiton johtokunta kuuli maakuntakaavoittajien puheenvuorot syyskuun kokouksessa. Maakuntakaava työn yhteydessä selvitetään mm. Pirkanmaan hyvät ja yhtenäiset peltoaukeat. Liiton edustajat ovat olleet mukana tässä valmistelussa.

Hajarakentamisen hallinta on ollut kaavoittajien keskeinen tavoite usean vuoden ajan. Tampereen seutuhallituksen hajakentamishallinta-asiakirjojen tultua hyväksytyksi siirtyi keskustelu kuntatasolle. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa hajakentamisen ohjaus saatiin sellaiseen asentoon, että kohtalainen hajakentaminen on mahdollista jos kunta niin itse haluaa. Toisaalta kunta voi tulkita hajakentamisohjetta siten, että kaikki hajakentaminen estetään. Tampereen seutuhallituksen päätökset koskevat vain Tampere ja ns. kehyskuntia. Näillä asioilla on kuitenkin taipumusta levitä koko maakuntaan.

Alueellisten kaavojen tekemistä seurattiin tarpeen ja liittoon tulleiden yhteydenottojen mukaan. Liitto avusti mm. Oriveden seudun ranta-osayleiskaavan lausunnoissa alueen tuottajayhdistyksiä.

Maakäytön ohjaamista perustellaan yhä useammin ilmasto- ja energia-asioilla. Pirkanmaan maakuntaliitto käynnisti oman ilmasto- ja energiastrategiönsä loppuvuonna. Liiton edustajat osallistuivat usean eri alaryhmän työhön pyrkien vaikuttamaan asioihin jäsenkunnan parhaaksi. Ilmasto- ja energiastrategia valmistuu keväällä 2014.

Toimintavuoden aikana käynnistyi myös alueellisen vesienhoitosuunnitelman (VHS) laadinta. Siinä pyritään merkittävästi vaikuttamaan maa- ja metsätalouden aiheuttamaan vesistökuormitukseen. Liiton edustajat ovat olleet mukana suunnitelmien laadinnassa ja siihen, että kaikki maatalouteen kohdistuvat toimet olisivat kohtuullisia ja viljelijät saisivat asiallisen korvauksen rajoituksista ja haitoista.

Eteläisten liittojen lihavalioikunta kokoontui toimintakauden aikana kaksi (2) kertaa. **5.3. Rintalan tilalla Yläneellä** pidetyn kokouksen yhteydessä Tapio Rintala esitteli lammastalouden erikoistuneen tilansa tuotantoa ja historiaa. Tuotantosuosakatsauksissa käsiteltiin uuden kansallisen tukirataksun vaikutuksia eri tiloilla ja todettiin lihan kuluttajahinnan pysyneen tasaisena. Kotieläinasiamies Jukka Markkanen kertoi tulevan ohjelmakauden tarkentuneesta sisällöstä. Valioikunta laati kokouksessa kannanoton 141-tuen tärkeydestä.

19.11. Oripäässä pidetyn kokouksen yhteydessä tutustuttiin broilerituotantoon Jouni Tuomolan tilalla ja **ravintola Vanhassa Kanalassa** kuultiin Jukka Markkasen ajankohtaiskatsaus. Sianlihan tuotannon tuet pienenevät samalla, kun kannattavuus on heikentynyt ja pankin rahoituksen saataavuus investointeihin on todella tiukassa. Lomitus-yksiköt eivät pysty osaamiseen vaativuuden ja päivystyspakon vuoksi järjestämään lomitusta broileritiloille. Mela ei hyväksy lomitusta, kun tilalla ei ole eläimiä ja kunta ei voi tarjota lomitusta, kun tilalla on eläimiä.

Lammasjaoston ajamat tukiehtokorjaukset eivät ole menneet eteenpäin ja teurastettavien karitsojen tuessa on ollut takapakkia neuvotteluissa. Nautajaossa tavoitteena on saavuttaa EU:n lupamat 20 % tuotantoon sidotut tuet.

Valioikunnan puheenjohtajana toimii Kalle Vähä-Piikkiö Ruskosta, Varsinais-Suomesta. Valioikunnan sihteerinä toimii aluepäällikkö Petri Puustinen MTK-Varsinais-Suomesta.

Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen maitovalioikunnat kokoontuivat **15.4.** ja **19.9.** MTK:n toimitiloissa Simonkadulla. **15.4.** kokouksessa valittiin Var-Sat-Pir-alueen puheenjohtajaksi Mikko Kärki Pirkanmaan Lempäälästä. Ajankohitaisen markkinakatsauksen ja alustukset piti MTK:n maitoasiamies Sami Kilpeläinen, joka kertoi hintavaihtelujen maitovalmisteissa olevan voimakkaita ja nopeita. Maidon Euroopan keskihinta on lähtenyt nousuun, joka aiheutui kevään viivästymisestä ja korkeasta kustannustasosta. Kotimaan omavaraisuusaste on kohtuullisen hyvä, tuotanto ja kulutus on kutakuinkin tasapainossa. Valioikunta laati kannanoton vaatien litra-kohtaisen tuen säilymistä AB-alueilla, sekä uutta nykyisiin maitokiintiöihin perustuvaa tuotannonohjausjärjestelmää.

19.9. kokouksessa puheenjohtajana toimi Timo Neuvonen ja paikalla ollut MMM:n edustaja Pekka Pihamaa piti esitelmän 149A:n valmistelutilanteesta. Hallinto näki, että suoria tukia voidaan käyttää korvaamaan menetyksiä esim. eteläisessä Suomessa. Valtio eteni asiassa kuitenkin omin voimin, ilman tuottajajärjestön asiantuntemusta. Maatalouslinjan johtaja Minna-Mari Kaila kertoi saavutetuista tukiratkaisuista ja nosti esiin maidontuotantoa koskevia ongelmakohtia. Valioikunta laati kritisoivan kannanoton etelän maidontuotannon vaatimusten huomioimatta jättämisestä.

Etelä-Suomen maitovalioikunnan sihteerinä on toiminut Eeva Saarikorpi MTK-Kaakkois-Suomesta ja Var-Sat-Pir-alueen maitovalioikunnan sihteerinä Jaakko Ahola MTK-Pirkanmaalta.

Maaseutunuorten valioikunta kokoontui toimintakauden aikana neljä (4) kertaa; Hakametsän jäähallilla 27.3, Nokian Renkailla 22.4, ABC-Lahdesjärvellä 8.10 ja maa- ja metsätalouden kokoustiloissa 27.11. Valioikuntalaiset osallistuivat nuorten syysparlamenttiin Kokkolassa 14.-16.11. jonka teemana oli ”Poika, joka kyntää isäänsä paremmin”. Nuoret järjestivät myös 23.-26.1. messumatkan Berliinin Grüne Wocheen, johon osallistui meidän ja naapuriliittojen alueelta yhteensä 20 nuorta. 14.-15.3. pidettiin yhteistyössä Varsinais-Suomen ja Satakunnan kanssa illanvietto Helsingissä järjestökurssilla olleille

Mustialan opiskelijoille, sekä tehtiin tutustumisvierailu eduskuntaan tapaamaan kansanedustaja Annika Saarikkoa. Mukana vierailussa olivat myös Ahlmanin yrittäjästarttikurssilaiset. Syksyllä nuoret luovuttivat polkutraktorin Vuoreksen uuteen päiväkotiin, sekä polttivat perinteisiä joulutulia Tampereen keskustorilla 20.12.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen maaseutunuorten valiokuntien perinteinen yhteiskokous pidettiin 7.6. Säkössä Rärpin koetilalla. Kokouksessa keskusteltiin yhteistyöalueen tulevasta yhteistyöstä maaseutunuorten teemavuoteen liittyen.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen sosiaalivaliokunta kokoontui 10.2. Huittisissa Wanhalla WPK:lla. Valiokunta valitsi puheenjohtajakseen edelleen Maarit Kallion Sastamalasta ja varapuheenjohtajaksi Sirkku Mäkelän Ruovedeltä. Kokouksessa keskusteltiin liittojen maatalousyrittäjän sosiaaliturvaan, lomitukseseen ja hyvinvointiin liittyvästä toiminnasta, sekä MTK:n hyvinvointivaliokunnan käsittelemistä ajankohtaisista asioista puheenjohtaja Mika Niemisen johdolla. Valiokunnalle esiteltiin MTK-Satakunnan Varavoimaa farmarille sekä Sastamalan srk:n alueen MTK-yhdistyksien hyvinvointihanketta.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen luomuliokunta kokoontui 8.10. Tolvilan kartanossa Akaan Viialassa. Kokouksen aiheena oli ajankohtaiset luomuasiat.

Koulutus- ja neuvottelutilaisuudet

Tukioikeus- ja vuokrasopimusinfotilaisuus pidettiin Mouhijärvellä Osuuspankin kokoustiloissa 28.1.. Kouluttajana lakimies Marica Twerin MTK:sta. Koulutuspuheenvuoro toteutettiin etäyhteydellä Helsingistä. Osallistujia oli paikalla 18.

Riskienhallintaseminaari järjestettiin Tampereen Lapinniemiessä 31.1.. Puhujina Antti Haapamäki TSOP:sta, Ville Paulaniemi MELA:sta, Matti Roms Pohjola Vakuutuksesta ja Maire Lumiaho MTK:sta. Osallistujia paikalla oli 21. Päivän aiheena oli maatalan ja perheen varautuminen odottamattomiin muutoksiin.

Syksyllä 5.11. pidettiin toinen varautumispäivä UKK-instituutilla. Alustajina olivat Marica Twerin, MTK:sta, Ville Paulaniemi MELA:sta, Jukka Saarijärvi sekä Risto Konttinen LähiTapiolasta ja viljelijä Ismo Poso. Päivän aiheena olivat avioehto, testamentti, edunvalvontavaltakirja ym. sekä henkilövakuuttaminen

Laske ystäväsi- tapahtuma pidettiin 8.2. Ellivuorella yhdessä Varsinais-Suomen ja Satakunnan tuottajaliittojen kanssa. Laske ystäväsi tapahtuma keräsi jälleen noin 1200 kävijää Ellivuoren rinteille.

Veropäivät pidettiin Kasvukausi-hankkeen järjestäminä 13.2. ja 13.11. Alustajina helmikuussa, jolloin aiheena oli veroilmoituksen täyttö, olivat Timo Sipilä MTK:sta, Jukka Mattila ja Suvi Niittyöja Verohallinnosta, osallistujia oli 47. Veropäivän aiheina 13.11. olivat verosuunnittelu ja tilinpäätös, alustajina olivat Timo Sipilä ja Suvi Niittyöja sekä Sirpa Himanen.

Kevään tukikoulutuskierros järjestettiin hankkeen voimin maaliskuussa. Viljelijöiden koulutustilaisuuksia pidettiin 8 kpl eri puolilla Pirkanmaata ja osallistujia koulutuskierroksella kävi yhteensä noin 500.

Keskisuomalaisia viljanviljelijöitä vieraili liiton toimistolla 4.6. Liiton toimintaa esitteli toiminnanjohtaja Visa Merikoski ja hankekatsauksen piti Mikko Lääveri.

Länsi-Maidon alueen tuottajaliittojen toimihenkilöt olivat yhteisellä **opintomatalla Virossa 21. - 23.8.** Matkan kutsujina olivat Länsi-Maito ja HKScan. Matkan aikana tutustuttiin Valion Laevan meijeriin Tartumaalla Virossa ja HK:n Rakveren teurastamoon sekä paikallisten viljelijöiden kertomana Viron maatalouspolitiikkaan. MTK-Pirkanmaalta mukana olivat Fallström, Lääveri ja Merikoski.

29. - 30.10. pidettiin tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivät yhdessä Varsinais-Suomen ja Satakunnan tuottajaliittojen kanssa. Osallistujia oli yhteensä 170, joista pirkanmaalaisia oli 40. Menomatalla Pirkanmaan puheenjohtajat ja sihteerit kävivät tutustumiskäynnillä MTT:lla Jokioisissa. Turussa osallistuttiin kaikkien kolmen liiton yhteiseen ja maatalouspolitiikan seminaariin. Seminaarin alustajina olivat MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila, HKScanin toimitusjohtaja Hannu Kottonen ja maaseutuviraston ylikkohtaja Leena Tenhola. Seminaarin jälkeen matka jatkui Viking Grace-laivalle. Seuraavana päivänä neuvottelupäivät jatkuivat järjestöasioilla. Maatalouspolitiikan ajankohtaiskatsauksella, jonka piti Minna-Mari Kaila. Alue-asiamies Timo Kankaanpää kertoi yhdistysten vuoden kuulumisia. Lopuksi pidettiin liittojen omat järjestöpalaverit, joissa käsiteltiin liittokohtaiset järjestöasiat.

Kuukausittainen toiminta

Tammikuu

- 8. Ideapalaveri: Sosiaalinen media – maaseutuyrittäjän markkinointi- ja vaikutuskanavana,
- 8. Tapaaminen TSOP:n edustajien kanssa
- 11. Liiton johtokunta
- 14. Tapaaminen Raisio Oyj edustajien kanssa
- 15 - 16. Toimihenkilöpäivät Tuusula
- 22. Yhdistysten teemavuoden ohjausryhmä Hki
- 23 - 26. Maaseutunuorten Grüne Woche messumatka Berliiniin
- 24. Veroinfo Verotalolla
- 25. Tapaaminen Atria Oyj edustajien kanssa
- 29. Valtakunnallinen Leader- ja MTK-liittojen tapaaminen

Helmikuu

- 4. Teemavuoden asiamiehen tapaaminen
- 5. Esitelmä Ylöjärven Rotaryt
- 5. Työvaliokunta
- 6. Työhyvinvointitapahtuma , Tampere-talo
- 7-8. Teemavuoden avaustilaisuus, Ellivuori
- 8. Laske Ystäväsi laskettelutapahtuma, Ellivuori
- 11. Toiminnanjohtajakokous
- 12. Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta
- 13. Pirkanmaan Liiton kuntamallien kehittämistilaisuus
- 13. MAVI:n tukikoulutustilaisuus, etänä Pirkan-

maan ELY-keskuksesta

14. Tsto-palaveri

14. – 15. Maaseutunuorten kevätparlamentti, Helsinki

19. Vesienhoidon aamukahvitilaisuus

21. pj. - tj. kokous Helsinki

21. Lompsa- hankkeen ohjausryhmä

22. MTK:n aluekehitysvaliokunta

26. Hämeenkyrön saunailta

27. Maaseutunuorten valiokunta, Hakametsä

Maaliskuu

4. Kuntapäätjäoppaan esittely, Kangasala ja Ruovesi

5. Teemavuoden koulutuspäivä, Virrat

6. Yhteistyötä saksalaisen kauppakamarin kanssa

7. Tstopalaveri

7. Hajarakentamistyöryhmä

8. Tapaaminen kyläasiamiehen Marja Vehnämaan kanssa

11. Pj.-kokous Hki

12. MTK-Kurun kevätkokous

13. Liiton johtokunta

14. EU-avustajakoulutus

14. Riistanhoitokeskuksen hirvisidosryhmätilaisuus

14. – 15. Illanvietto Mustialalaisille Helsingissä ja eduskuntavierailu, Ahlmanin starttikurssilaiset

15. Lomituksen yhteistyöryhmä

18. Varhaisen välittämisen päivä, UKK-instituutti

19. Tsto-palaveri

19. Tukihenkilötapaaminen

20. MTK-Nokia kevätkokous

20. Kuntapäätjäoppaan esittely Orivesi

21. Huovi-yhteyshenkilöt koolla

21. Teemavuoden ohjausryhmä

25. Hyvinvointivaliokunnan kokous, Huittinen

26. Kuntaoppaan jako Ikaalisten valtuustolle

26. Vesienhoidon yhteistyöryhmä, Attila

27. MTK-Ikaalinen kevätkokous

28. MTK-Eräjärvi kevätkokous

Huhtikuu

3. Konsulenttikokous, etänä

4. Liiton tilintarkastus

4. MTK-Lempäälä kevätkokous

4. Vipu-koulutus, Hämeenkyrö

5. Sääksmäen-Kylmäkosken-Urjalan MTK:t edustajat kylässä, tsto

8. Salorinteen Säätiön stipendiehdokkaiden valinta, tsto

8. Luopioisten jäsentapahtuma

9. Sastamalan lähiruoka- kehittämistilaisuus

9. MTK-Tottijärvi kevätkokous

11. Länsi-Maidon markkinapäivä

11. Huoltovarmuustilaisuus, Tre

13. Maajussit Jäällä turnaus, Raisio

13. Pirkanmaan Vihreät keskustelutilaisuus, Mänttä-Vilppula

15. 6-eteläisen valtuuskunnan jäsenten tapaaminen, Uusimaa

15. 141-miniseminaari Vantaa

15. Eteläisten liittojen maitovaliokunnan kokous, Hki

16. Yhdistysten teemavuoteen liittyvä tapaaminen, tsto

17. Liiton yleinen kokous, Orivesi

18. Lempäälän lomituspalvelujen YTR kokous

18. MTK-Kangasala kevätkokous

19. MTK:n aluekehitysvaliokunta

19. EK/Kauppakamari työelämäfoorumi

22. Maaseutunuorten valiokunnan kokous ja yritysvierailu, Nokian Renkaat

23. Viljelijöiden varautumiskoulutussuunnittelu-palaveri, Hki

23. Pj.-kokous, Hki

24. MTK:n valtuuskunta

24. Vesilahden ylä-asteen maatalousryhmän oppitunti

25. Ympäristötiimi videopalaveri

29. Tj.-kokous, tapaaminen Raisio Oyj edustajien kanssa, Hki

Toukokuu

- 2. Koy Ratinansuvanto hallitus
- 7. Koy Kauppa-Tammer yhtiökokous
- 7. TE-neuvottelukunta
- 11. Laitumelle laskutilaisuus Ikaalinen
- 21. Tsto-palaveri
- 22. Kaavakoulutus, Metso
- 23. Maaseutuohjelman esittely
- 24. Tietohallinnon johtoryhmä
- 28. Tapaaminen ELY:n Y:n edustajien kanssa
- 29. VarSatPir-toimistopalaveri
- 30. Pirkanmaan keskeisten järvien säännöstelyn seurantaryhmä

Kesäkuu

- 4. MTK-Keski-Suomi benchmarkkaus vieraana
- 6. Lompsa-hankkeen ohjausryhmä, Ahlman
- 7. 4-liiton kokous, Tre
- 11. Pirkanmaan ympäristöohjelma
- 12-13. MTK:n säätiön hallintoneuvosto, Sotkamo
- 14. tj.-kokous
- 17. Alueellinen mp.-neuvottelukunta Turku
- 19. Liiton johtokunta

Heinäkuu

- 23-25 MTK-liittojen puheenjohtajat Pirkanmaalla
- 28. Farmipyöräily Hämeenkyrö

Elokuu

- 2. Uusmaalaiset Pirkanmaalla
- 6. Ministeri Ville Niinistön vierailu Hämeenkyrössä
- 6. Sääksmäen-Kylmäkosken-Urjalan MTK:t johtokunnat liiton vieraana
- 7. MTK-Ikaalinen saunailta, Kukkurakoski
- 8. MTK:n työhyvinvointipäivät, Tre
- 8. MTK:n 1. pj Juha Marttila yhdistyksien vieraana.
- 13. Liiton ja Pirkanmaan Yrittäjien edustajien yhteistilaisuus
- 14. Teemavuoden yhteistyöryhmä
- 15-16. Maaseutuyrittäjätyöryhmä Pirkanmaalla
- 21-23. VarSatPirHäm-liitot ja Länsi-Maidon toimihenkilöyhteisretki Viroon
- 26. toiminnanjohtajakokous, Hki
- 31. Suomen luonnon päivä, Viiala

Syyskuu

- 2. Päättäjien metsäpäivä
- 10. Pirkanmaan maaseutujaosto
- 12. Hajarakentamistyöryhmä
- 16. Työterveyshuolto Viisari-tapaaminen Ylöjärvi
- 17. Jokamiesoikeudet keskustelutilaisuus Tampere

- 18. LähiTapiolan edustajien tapaaminen
- 18. Työvoimatoimikunta
- 19. Eteläisten liittojen maitovaliokunnan kokous
- 19. Länsi-Maito markkinapäivä
- 20. Pirkanmaan liiton ilmasto- ja energiaohjelman alatyöryhmän kokous
- 20. VarSatPir-johtoryhmä Sastamala
- 23. Pirtevan eläinlääkäritoiminnasta keskustelu, Pirkkala
- 24. Liiton johtokunnan kokous ja vierailu maakuntaliitossa
- 26 - 27. MTK:n toimihenkilöpäivät, Seinäjoki
- 27. Sikajuhlat, Juupajoki
- 30. Pirkanmaan liiton ilmasto- ja energiaohjelman alatyöryhmän kokous

Lokakuu

- 1. Ylöjärven yrittäjien vuosikokous, esitys
- 2. Pirkanmaan liiton ilmasto- ja energiaohjelman alatyöryhmän kokous
- 3. Toimistopalaveri
- 7. Maatilojen liiketoimintavalmennus, Orivesi
- 8. Luomuvaiokunta
- 8. Sastamalan lomituspäalvelujen YTR kokous
- 8. Maaseutunuorten vaiokunnan kokous, ABC-lahdesjärvi ja polkutraktorin luovutus, Vuores
- 10. pj.- tj.-kokous, Jyväskylä
- 11. Pirkanmaan liiton ilmasto- ja energiaohjelman alatyöryhmän kokous
- 11. Lompsa-hankkeen ohjausryhmä
- 14. Johdon tietotekniikkapaja, Pitäjänmäki
- 15. Lähiruokapalaveri Pirkanmaan liiton edustajien kanssa
- 17. MTK-Messukylän lounastilaisuus
- 22. Pirkanmaan liiton ilmasto- ja energiaohjelman alatyöryhmän kokous
- 23. Liiton johtokunta
- 24. Jätealan yhteistyöryhmä, Attila ELY
- 24. Lempäälän lomituspäalvelujen YTR kokous
- 25. Yhdistysvalmennus Lempäälä
- 22. Pirkanmaan liiton ilmasto- ja energiaohjelman alatyöryhmän kokous
- 28. Pirkanmaan liiton ilmasto- ja energiaohjelman alatyöryhmän kokous
- 29. Liiton johtokunta
- 29-30. Pj-sihteerikokous, Turku
- 31. Tapaaminen valtiosihteerin Risto Artjoki

Marraskuu

- 1. Metsäpoliittinen selonteko –kuulemistilaisuus
- 4. MYR

- 5. MTK-Hämeenkyrö syyskokous
- 6. – 7. Maaseutunuorten toimijapalaveri, Viro (Uudet Tuulet)
- 8. Ruoveden maaseutunuorten saunailta
- 11. MTK-Orivesi syyskokous
- 12. TTY sidosryhmätilaisuus Tre-Talo
- 12. MTK-Tottijärvi syyskokous
- 13. Ympäristötiimin kokous
- 13. MTK-Pälkäne ja MTK-Aitolahti syyskokous
- 14. Toimistopalaveri
- 14. – 16. Nuorten syysparlamentti, Kokkola
- 15. MTK:n Aluekehitysvaliokunta
- 18. MTK-Nokia syyskokous
- 18. Soiden suojelun sidosryhmätilaisuus
- 18. Työturvallisuusseminaari, Ahlman
- 19. TEM:in alueiden kehittämistilaisuus, Technopolis
- 19. MTK-Vilppula syyskokous
- 20. Melan lomituspäalveluiden päivityspäivä
- 20. MTK-Teisko syyskokous
- 21. PI-johtamiskoulun maitoseminaari
- 21. Kuuden eteläisen liiton valtuuskunnan edustajien kokous
- 21. MTK-Eräjärvi ja MTK-Mouhijärvi-Suodenniemi syyskokoukset
- 22. MTK-Längelmäki syyskokous
- 25. Tapaaminen valtiosihteerin Risto Artjoki
- 25-27. MTK:n valtuuskunta
- 26. MTK-Vesilahti syyskokous
- 27. MTK-Kuru syyskokous
- 28. MTK-Pohjaslahti syyskokous
- 29. MTK-Kangasala syyskokous
- 29. Salorinteen säätiö 30-vuotta

Joulukuu

- 2. Maatilojen varautumiskoulutussuunnittelu
- 2. MYR
- 3. MTK-Lempäälä syyskokous
- 3. MTK-Luopioinen syyskokous
- 4. MTK-Pirkkala syyskokous
- 4. MTK-Viiala syyskokous
- 5. Puuterminaliselvitys, ELY:n Attila
- 5. MTK-Messukylä syyskokous
- 5. Työterveyshuollon palaveri, Turku
- 9. MTK-Juupajoki syyskokous
- 11. MTK-Pirkanmaan syyskokous, UKK
- 12. Ohjelmatyö-seminaari, Tampere-talo
- 19. Toiminnanjohtajakokous, Hki
- 20. Tapaaminen Pirkanmaan Yrittäjien kanssa
- 20. Maaseutunuorten joulutulet, Tampereen keskustori

Lausunnot ja esitykset

- 31.1 MTK-Pirkanmaan lausunto vesienhoitosuunnitelmista
- 5.3. Eteläisten liittojen lihavaliokunnan kannanotto 141-tuesta
- 22.3. MTK-Pirkanmaan lausunto MTK:n yrittäjyysstrategiasta
- 15.4. Eteläisten liittojen maitovaliokunnan kannanotto maitokiintiöihin
- 31.7. Liiton kommentit Pirkanmaan arvokkaisiin maisema-alueisiin
- 13.8. MTK-Pirkanmaan lausunto nitraattiasetusluonnoksesta
- 15..8. Liiton kommentit Pirkanmaan maaseutuohjelmaluonnoksesta
- 19.9. Eteläisten liittojen maitovaliokunnan kannanotto kansallisiin tukiin
- 28.10. MTK-Pirkanmaan lausunto elinkeinotulon ja yhteisöjen varojenjaon verotusta koskevien säädösten muuttamisesta
- 29.10. Liiton lausunto MTK:n järjestöuudistuksesta
- 12.12. Lausunto Oriveden ranta-osayleiskaavasta

Muu toiminta

Matkatoimisto Trio Travels suunnitteli ja toteutti PirSatVar -liittojen jäsenille opintomatkan Sloveniaan.

Tuottajaväki kokoontui 31.7. Pyynikin Kesäteatteriin katsomaan näytelmää ”*Kuuma Kesä 85*”. Tämä vuosittainen teatterikäynti on yleensä suosittu kesätapahtuma, mutta tänä vuonna lippuja myytiin vain n. 150 kpl. Edellisinä vuosina niitä on myyty yli 500 kpl. Liekö osallistujakatoon syynä se, että näytelmä oli sama.

Toimintasuunnitelma – nuorten vuosi 2014

Tuottajajärjestön teemana on kannustaa ja aktivoida nuoria mukaan toimintaan. Aktiivisten nuorten toiminta parantaa myös tuottajayhdistyksien vireyttä ja turvaa tulevaisuuden jatkumon. Järjestön rakenneuudistus saanee päätöksensä toimintavuoden aikana. Liitto on mukana uudistuksessa aktiivisesti.

Maatalouspolitiikan suuntaviivat seuraaviksi vuosiksi ovat pääosin selvillä. Tulevan toimintavuoden aikana päätetään tukikokonaisuuden yksityiskohdat. Liitto huolehtii siitä, että alueellamme järjestetään riittävästi tukikoulutusta viljelijöille.

Maailman laajuinen talouskriisi eri maiden velkaongelmineen jatkuu vielä pitkään ja se vaikuttaa niin kansalliseen kuin kansainväliseen päätöksentekoon. Odotettavissa oleva julkisen talouden rakennemuutos ja säästöt eivät saa kohdistua ruuantuotantoon.

Vaikka tuottajahinnoissa on ollut välillä positiivista virettä, eivät ne ole edelleenkään kehittyneet lähellekään samalla tavoin kuin maatalouden kustannukset ovat kasvaneet. Tilakoon kasvu ja maatalouden rakenteen muutos ei ole pystynyt parantamaan heikkoa kannattavuutta. Selvää on, se että mikäli tämä kehitys jatkuu tämän suuntaisena, se ei voi olla vaikuttamatta omavaraisuuteemme. Liitto pyrkii edelleen kannustamaan eri tahoja luomaan viljelijöiden jaksamiseen liittyviä tilaisuuksia ja toimia.

Ruuan hinta on ollut globaalisti nousussa mutta suomalaisen viljelijän tuotannon kannattavuuteen tämä ei ole isosti vaikuttanut. Yhä useampi vaatii ruokaketjulta avoimuutta – halutaan tietää mistä johtuu suomalaisen ruuan kalleus. Viljelijän osuudesta se ei johdu. Ruoka ja erityisesti lähiruoka kiinnostaa ihmisiä. Kannustetaan jäsenkuntaa lisäämään lähiruokatuotantoa. Liitto on aktiivinen vaikuttaja kun alueen ruuantuotantoa kehitetään hanke- ja muulla toiminnalla.

Kasvukausihanke tuo merkittävän resurssin lisätä viljelijöiden tietosuutta maatalouspolitiikan muutoksista, parantaa liiketoiminta ja markkinaosaamista sekä tuoda maataloutta esille eri tilanteissa. Hankkeella on oma rahoittajan hyväksymä hanke-suunnitelma ja sitä toteutetaan heinäkuun loppuun.

MTK-Pirkanmaa maakunnallisena etujärjestönä pyrkii turvaamaan jäsenistönsä kannattavan yritystoiminnan edellytykset ja vaikuttamaan mm. seuraaviin asioihin:

Järjestötoiminta ja jäsenpalvelut

Yhdistysten ja nuorten toiminnan tukeminen

Toteutamme järjestön yhteisenä hankkeena nuorten teemavuoden, josta on tehty oma toimintaohjelma. Sitä toteutetaan sekä omana, että liittoyhteistyötoimintana. Nuorten saaminen mukaan järjestön sisään on haasteellista sillä heidän ajasta kilpailevat aikaan myös monet muut. Ajankuvaan kuuluu kehittyneiden tietotyövälineiden ansiosta nopea tiedonkulku ja yhteisöllisyys laajemmissa ympyröissä. Pelkästään vanhoihin toimintamalleihin tukeutuminen ei siis tässä vaiheessa enää riitä, vaan muuttunut toimintaympäristö huomioiden mukaan on ideoitava uusia toimintatapoja ja tuotava vaihtoehtoja koko jäsenistölle.

Liitto kannustaa ja ohjaa tuottajayhdistyksiä aktiiviseen toimintaan nuorten vuoden 2014 hyväksi. Keskeisiä tavoitteita toiminnassa ovat:

Nuorten tavoitettavuuden parantaminen

- Yhteyshenkilöverkoston kehittämisellä
 - Verkkomaailman hyödyntämisellä
 - Tarvittavan koulutuksen järjestämisellä
- Riittävän näkyvyyden varmistaminen
 - Yhteystietojen keräämisellä
 - Viestinnän parantamisella
 - Vierailut oppilaitoksiin ja jalkautuminen nuorten pariin
 - Teemavuoden tapahtumiin osallistuminen kaikilla tasoilla

Tuottajayhdistyksien toiminnan painopisteet ovat:

- Oman alueen nuorten kohtaaminen ja toiveiden kuuleminen teemavuoden aikana esim. sopivalla jäsentapahtumalla ja maaseutunuorten yhteyshenkilön nimeäminen
- Toteuttaa yhdistysten teemavuoden kuntapäätäjäkierros II sekä huolehtia jäsenrekisterin ajantasaisuudesta
- Yhteistoiminnan jatkaminen naapuriyhdistysten kanssa

Edunvalvonta

Vaikutamme maatalouspolitiikan ja kansallisten tukijärjestelmien uudistusten valmisteluun ja maaseudun elinkeinojen toimintaedellytysten parantamiseen uudistuksissa.

Jäsenten edunvalvonta

Yksittäisten jäsenten edunvalvontakysymyksiä hoidetaan aktiivisesti liittoon tulleiden yhteydenottojen perusteella.

Maakunnallinen edunvalvonta

- Liitto osallistuu aktiivisesti järjestön eri toimenpiteiden toteutukseen omalla toiminta-alueellaan ja aktivoimme jäseniä osallistumaan niihin
- Vaikutamme maaseudun kehittämisen sekä alue- ja rakennepolitiikan ohjelmavalmisteluun. Pidämme yhteyttä päätöksentekijöihin ja mediaan varmistaen, että heillä on ajantasainen kuva valmisteltavien uudistusten sisällöstä, vaikutuksista ja etenemisestä
- Seuraamme ja vaikutamme alueella tapahtuvaan kaavoitukseen. Tuottajayhdistysten aktiivisuus on tärkeää. Maakuntakaava valmistelu jatkuu toimintavuonna. Harjarentamisen periaatteista sovitaan käytäntöön - tässä vaiheessa tulkintoihin voidaan vaikuttaa
- Alue- ja kuntarakennemuutoksen ja sen vaikutusta maaseutu- ja muuhun hallintoon seurataan.
- MTK-Pirkanmaa jatkaa yhteyden pitoa ELY-keskuksen keskeisiin tahoihin pyrkien saamaan sille riittävät toiminnalliset mahdollisuudet jäsenkunnalle tärkeissä osaluissa.

- Aktivoidaan ja informoidaan erilaisissa luottamustehtävissä olevia järjestön jäseniä esim. kunnanvaltuustoissa tai eri edustajistoissa.

Valtakunnallinen edunvalvonta

Toteutamme maatalouspolitiikan, maaseudun elinkeinoihin kohdistuviin EU-politiikkoihin vaikuttamisen yhdessä Satakunnan ja Varsinais-Suomen liittojen kanssa. Yhteistä näkemystä haetaan myös ”välialue-liittojen” välillä.

Tiedotus ja viestintä

Toimintakauden aikana pyrimme edelleen saamaan jäsenkuntaan mahdollisimman suuren määrän kontakteja hyödyntäen sähköpostia ja koko tuottajajärjestön tuottamia verkkopalveluita. Olemme aktiivisia ottamaan uusia sosiaalisen median välineitä käyttöömme.

Median yhteenotoissa hyödynnetään liiton johtokunnan jäseniä sekä muita eturivin viljelijöitä. Toteutetaan ”tulevaisuuden mediavaikuttamisen kurssi”. Jatketaan jäsenkunnan sähköpostiosoitteiden keräämistä.

MTK-järjestölle tulee uusi ns. viestintäratkaisu toimintavuoden alussa. Tämä parantaa tavoitettavuutta ja tarkoittaa mm. sitä, että etäkokoukset arkipäiväistyvät järjestön työkaluna. Yhdistysten ja rivijäsenien kokoamista etäkokouksiin tai erilaisille etäluennoille edistetään

Saatetaan jäsenet, päättäjät ja ulkopuoliset sidosryhmät entistä tietoisemmaksi liiton toiminnasta. Pyritään olemaan mukana mahdollisimman näkyvästi myös muiden tahojen järjestämissä maakunnallisissa tapahtumissa.

Jokaiselle jäsenelle tulee viisi kertaa vuodessa MTK:n uusi järjestölehti Mainio. Huolehdimme osaltamme sinne pirkanmaalaista sisältöä.

Hallinto ja talous

Liiton tuottajayhdistyksiltä keräämä jäsenmaksu määräytyy edelleen maatilatalouden verotettavan tulon perusteella. Kentältä kerättävää jäsenmaksua korotetaan 1,5 % kattamaan noussutta MTK:n jäsenmaksua ja nousseita kustannuksia. Tuottajayhdistyksiä kannustetaan nostamaan jäsenmaksuaan, jotta niiden omaan toimintaan olisi riittävästi varoja.

Kasvukausi -hanke

MTK-Pirkanmaa toteuttaa neljä vuotta kestävä kehittämissankkeen yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Euroopan Maaseuturahaston kanssa. Hankkeeseen ollaan myöntämässä jatkoaika, joka mahdollistaa toiminnan koko vuodeksi 2014. Maatilojen markkinaosaaminen, yhteistyö ja lähellä tuotetun ruuan saaminen kuluttajien ulottuville ovat Kasvukausi-hankkeen keskeisiä teemoja.

Hanke seuraa maatalouspolitiikan valmistelua. Jatkuva muutos tuo esille viljelijöiden ja muiden maaseutuyrittäjien kehittymistarpeet ja paineet jaksamisen näkökulmasta monin eri tavoin. Kasvukausi-hanke siirtyy elokuun 2014 alusta yhden toimihenkilön malliin.

Hankkeen tavoitteet ja painotukset vuonna 2014

Maatilojen ja maaseutuyritysten kannattavuuden ja kilpailukyyn kehittäminen

Markkinaosaamisen ja liiketoimintaosaamisen parantaminen ovat vuoden 2014 toiminnassa edelleen keskeisellä sijalla. Tärkeimpiä koulutusten aiheita ovat vuonna 2015 tapahtuvat maatalouspolitiikan ja tukipolitiikan muutokset. Vuoden 2014 aikana tarkentuvien muutosten tiedottamisella on suuri merkitys Pirkanmaan viljelijöiden tuotannollisiin ja taloudellisiin päätöksiin. Erityisesti pinta-alatukien ja eläintukien yksityiskohdat, tukioikeudet ja pellon vuokrauksen sujuvuus ovat tärkeitä koulutussisältöä.

Viljelijätukien ajantasaista kouluttamista ja tiedottamista jatketaan toteuttamalla edelleen kevään koulutuskierros maakunnassa. Myös suosittuja verokoulutuksia jatketaan sekä toteutetaan opintomatkoja kysynnän mukaan ja resurssien rajoissa.

Maatalouden imagonparannustyötä kuluttajien suuntaan jatketaan ja tehdään edelleen tiivistä yhteistyötä maataloutta lähellä olevien yritysten kanssa.

Tulevaisuuden ennakointi ja siihen vaikuttaminen

Vuonna 2014 hankkeen tärkein tehtävä on hankkia tietoa ja tiedottaa uuden 2015 alkavan ohjelmakauden tuomista muutoksista maatalous- ja tukipolitiikassa. Tiedotuksessa käytetään sekä koulutusmuotoista että verkossa tapahtuvaa viestintää.

Kasvukausi-hanke päättyy vuoden 2014 lopussa. Marras-joulukuun aikana laaditaan hankkeen loppuraportti.

Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee omissa tiloissa Tampereella Pirkanmaan Maa- ja Metsätalossa, Näsilinnankatu 48 E.

Toimiston yhteydessä hoidetaan Maaseudun Tulevaisuuden ilmoituskonttoria.

MELA-asiamies ottaa perjantaisin vastaan ajanvarauksella MTK-Pirkanmaan toimitiloissa.

Toimitilahuoneiston yksi huone oli kertomusvuoden aikana vuokrattuna Pirkanmaan Metsäkeskukselle. Yksi huone on jo useita vuosia ollut vuokrattuna Hämeen 4H-piirille.

Toimistoon on tilattu maatalousalan ammattilehdet: Käytännön Maamies, Kylvösiemen, Peller-vot, Nauta ja Sika.

Ilmaiskappaleina on saatu FinnFood, JokaSorkka, Koneviesti, Koti, Kuusikko, Laaduntekijät, Luonnonvara, Lusto, Maaseudun Tulevaisuus, MaaseutuYrittäjä, Maitotalous, Metsälehti, Naisuutiset, Nuorten Sarka, Ruoka-Suomi ja Sarvi&Saparo Ilmaishumeron lähettäneille leh-dille ja yhteisöille esitämme tässä yhteydessä parhaimmat kiitokset.

Pohjois-Satakunta -lehti tulee MTK-Ikaalisten tilaamana. Teisko-Aitolahden on tilannut MTK-Teisko. Lämpimät kiitokset näille yhdistyksille.

Toimistosta on liiton työn ohella postitettu myös maataloustuottajayhdistysten jäsenkirjeitä ja lähetetty huomattava määrä tekstiviestejä sekä välitetty yhdistysten tiedotteita s-posteihin. Tekstiviestitiedotus on suosittu tapa, pikaiseen, yhden asian tiedotukseen. Vuoden 2011 aikana aloitettiin uutena toimintana jäsentiedotteiden lähettäminen, Tiedotteita lähetetään sähköpostei-hin noin 2-3-viikon välein. Pyynnöstä on välitetty jonkin verran myös sidosryhmien tiedotteita.

Liiton jäsenet

Kunniajäsenet

Maanviljelijä Kaarlo Pöytäniemi, Ruovesi

Yhteisöjäsenet

26 maataloustuottajain yhdistystä, katso. etusi-vun kartta.

Alueen manttaalikunnat ja -säätiöt (22)

Meijerit, teurastamot ja muut

Osuuskunta Länsi-Maito Tampere

Osuuskunta Maitosuomi Seinäjoki

Osuuskunta Tuottajain Maito Riihimäki

LSO-Osuuskunta Turku

Itikka Osuuskunta Seinäjoki

LähiTapiola

Pirkka-Hämeen Mehiläishoitajat ry

Yhdistysten toiminta

Teemavuosi näkyi ja kuului yhdistysten toimin-nassa. Työkyvyn ylläpitäminen ja henkinen jaksaminen maaseudulla on ”pysyvä” teema. MTK-Säätiön toiminta-avustusta työhyvinvoin-tiin haki moni yhdistys. Työkykyä on hoidettu uinti- ja jumppailloissa, keilaamalla, ja lentopal-loa pelaten On jaettu uimalippuja ja tuettu niska-selkähierontaa sekä käyty teatterissa.

Yhdistykset ovat huomioineet sukupolvenvaihi-dostiloja lahjalla. Yhdistykset huomioivat ylei-sesti myös luottamustehtävästä poisjääviä henki-löitä. Liiton alue on jaettu valinta-alueisiin ja monet yhdistykset pitävät ns. aluekokouksen ennen liiton syyskokousta.

Seuraavat yhdistykset ovat yhden kokouksen (vuosikokous) käytännössä:

Aitolahti, Hämeenkyrö, Juupajoki, Kuru, Luopi-oinen, Längelmäki, Messukylä, Mouhijärvi-Suodenniemi Orivesi, Pirkkala, Pohjaslahti, Pälkäne, Ruovesi, Teisko, Vesilahti, Viiala, Viljakkala, Vilppula, Virrat ja Ylöjärvi.

Vanha kahden kokouksen käytäntö on edelleen seuraavissa yhdistyksissä:

Eräjärvi, Ikaalinen, Kangasala, Lempäälä, Nokia ja Tottijärvi (6).

Liiton ainoa emäntäkerho toimii Ikaalisissa.

Jäsenten keskipinta-ala oli 31,04 ha peltoa ja 54,91 ha metsää.

Pienin viljelty peltoala jäsentilaa kohti oli Pirk-kalan yhdistyksessä 18,56 ha ja suurin Teiskossa 39,09 ha. Pienin metsäpinta-ala oli samoin Pirk-kalassa 18,31 ha ja suurin Pohjaslahdella 82,54 ha.

Viljelijöiden keski-ikä: kaikki 59 vuotta, naiset 61 vuotta ja miehet 58 vuotta. Vanhinta on väki Messukylän yhdistyksessä, jossa keski-ikä on 72 vuotta (naiset 83 ja miehet 68 vuotta), ja nuorin-ta Ylöjärvellä ja Ruovedellä, keski-ikä ollessa Ylöjärvellä 54 vuotta ja Ruovedellä 56 vuotta.

Jäsenistä 9,42% (613) on alle 35-vuotiaita, 35-49-vuotiaita on 17,82% (1159), 50-65-vuotiaita 31,44% (2045) ja yli 65-vuotiaita 41,31% (2687). 1228 henkilön ikää ei voitu laskea. Tuotantosuuntarakenteessa on tapahtunut selvä muutos kotieläintuotannosta peltoviljelyn suuntaan. Tilan päätuotantosuunnasta peltoviljelyn (viljojen, öljy- ja nurmikasvien sekä erikoiskasvien) osuus oli 36,63% (1055 tilaa), maidontuotanto 20,24% (583 tilaa), metsän osuus 14,76% (425 tilaa), maaseutuyritystoiminta 4,28% (124 tilaa). Luomutuotannon osuus (luomukotieläin, luomukasvi) oli 2,81% (81 tilaa). Peltonsa oli vuokrannut 4,27% (123 tilaa).

Yhdistykset ovat toimineet mm. seuraavasti

- jakaneet kuntapäätjäjooppaan valtuustoille
- järjestäneet saunailtoja ja muita virkistysiltoja, pikkujouluja, retkiä ja matkoja ulkomaille ja alan näyttelyihin kotimaassa ja matkoja teatteriin
- tukeneet erilaisia hankkeita
- järjestäneet kylvöjen siunaustilaisuuksia

- järjestäneet jalkapallon tuottajaturnauksia
- järjestäneet (Itä-Pirkanmaan yhdistykset) sikajuhlan
- osallistuneet sadonkorjuun kiitospyhän järjestämiseen

Yhdistyksien johtokunnat ovat toimineet mm. seuraavasti

- pitäneet yhteyttä kunnan luottamustoihin
- kirjelmöineet ja ottaneet kantaa eri asioissa eri sidosryhmiin päin

Tuottajayhdistysten jäsenmäärät 2013

Tuottajayhdistys	Jäsentiloja	Vastuuhenkilöitä	Perheenjäseniä	Muita henkilöjäseniä ja kunniajäseniä	Henkilöjäseniä yhteensä	Yhteisöjäseniä
Aitolahti	23	22	36	1	62	
Eräjärvi	70	71	127	6	204	
Hämeenkyrö	200	199	389	4	593	
Juupajoki	85	87	114	0	201	
Kangasala	222	225	321	3	550	
Kuru	90	92	133	3	228	
Lempäälä	167	176	224	12	412	
Luopioinen	87	91	121	5	217	
Längelmäki	83	85	100	3	188	
Messukylä	18	19	15	1	35	
Nokia	79	81	121	6	208	
Orivesi	117	118	175	8	301	
Pirkkala	26	27	56	4	87	
Pohjaslahti	38	38	60	1	99	
Pälkäne	143	151	231	5	387	
Ruovesi	171	178	305	8	491	1
Teisko	86	88	121	5	214	
Tottijärvi	44	44	39	1	84	
Vesilahti	153	153	214	6	373	
Viiala	31	33	50	1	84	
Viljakkala	91	94	207	12	313	
Vilppula	90	93	98	2	193	
Virrat	156	161	261	15	437	
Ylöjärvi	66	68	124	9	204	
Ikaalinen	353	357	539	11	907	
Mouhijärvi-Suodenniemi	199	204	287	11	502	
Yhteensä	2888	2955	4468	143	7574	1

Liiton talous ja henkilöstö

Liiton toiminta on laajentunut merkittävästi Kasvukausi-hankeen myötä. Tämä näkyy myös liiton taloudellisen toiminnan lisääntymisenä. Hanke toteuttaa omaa hankesuunnitelmaa ja sille laadittua talousarvion. Laajentuneen toiminnan myötä ovat liiton kustannukset, mutta myös tuotot kasvaneet.

Liiton tilinpäätöksessä ovat mukana sekä hankkeen toiminta että liiton toiminta. Kirjanpidollisesti ne pystytään eriyttämään helposti, sillä molemmilla on käytössä oma kustannuspaikkansa. Hanketoimintaan sisältyy aina sellainen riski, ettei hankkeen rahoittaja maksakaan jotain yksittäistä kustannuserää. Tällöin asia jää liiton maksettavaksi. Kaikki toimet ovat kuitenkin jäsenkunnan asiaa edistäviä joten käytetty raha ei mene kuitenkaan hukkaan. Liiton maksettavaksi tulleet asiat ovat jääneet erittäin vähäisiksi.

Taloudellisesti kulunut toimintavuosi oli hyvin tarkasti suunnitellun kaltainen, näin ollen toimintavuoden alijäämäksi jäi 8€. Toimintavuonna tuli ennakoimattomia menoja jonkin verran, vastaavasti jotkin menot vähentyivät vastaavasti, näin ollen ne kumosivat toisiaan ja talous pysyi hyvin tasapainossa. Liiton toiminnan ohjenuora on ollut toteuttaa niitä toimia mitä kulloinkin tarvitaan ja mitä katsotaan tarpeelliseksi. Jos toiminta muodostuu jatkuvasti huomattavan alijäämäiseksi, tarkentaa johtokunta taloudellista ohjaamistaan.

Kasvukausihankkeen toiminta sitoo liiton rahaa kiinni aina seuraavaan maksatukseen saakka. Maksatus on hankkeen aikana parantunut eikä raha ole enää kohtuuttomia aikoja kiinni.

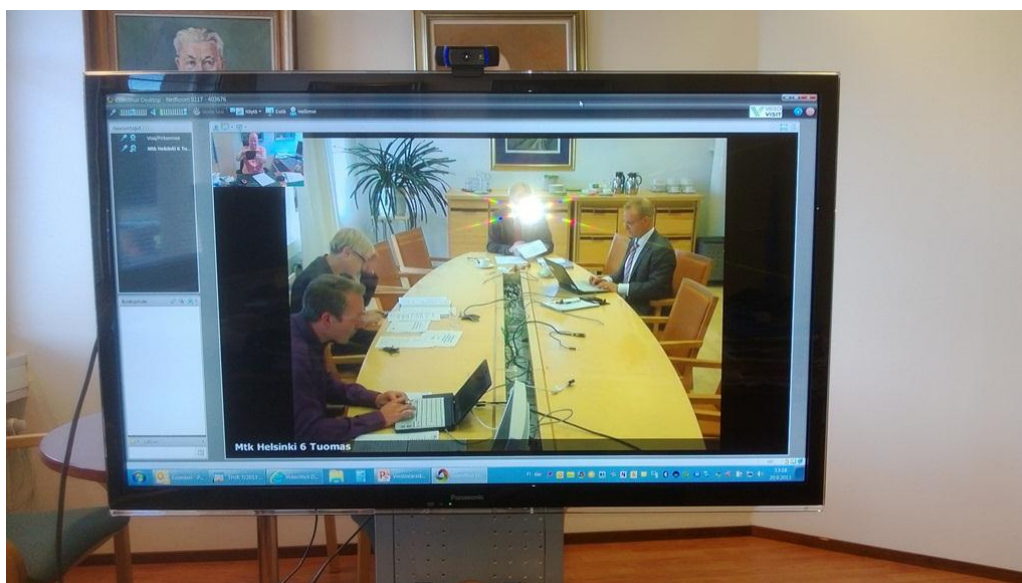
Liiton henkilöstössä tapahtui toimintavuoden alussa iso periaatteellinen muutos, sillä liiton pitkäaikainen toimistosihteeri Kaija Sämpi oli töissä vain joka toinen viikko. Tämä vaikutti sekä liiton toimintatapoihin, että palkkabudjettiin. Toimistosihteerin tehtävän osa-aikaistamisen tarkoituksena oli sopeuttaa kaikkia osapuolia uuteen tilanteeseen.

Liitto omistaa 36 hehtaarin metsätilan Pälkäneen Luopioisten Kyynärössä. Se puusto on pääosin tulossa päätehakkuuikään. Tukimetsän metsätaloussuunnitelma päivitettiin vuonna 2012. Suunnitelmaa pyritään noudattamaan suhdanteet huomioon ottaen. Metsäsuunnitelmassa on arvioitu seuraavan kymmenvuotiskauden aikana puunmyyntituloa liitolle n. 211.000 euroa.

Muuta omaisuutta liitolla on vuonna 2009 pintaremontoitu Hämeenkatu 5:ssä oleva 90 m² toimistohuoneisto sekä huoneistoon kuuluvan autopaikan, jotka ovat vuokralla Halonen Oy:llä. He aloittivat vuokrasuhteen meihin helmikuussa 2013.

Liitto omistaa 159 m² toimitilat Maa- ja Metsätalosta. Näsilinnankadun toimistosta on osa vuokrattu Hämeen 4H-piirille ja Suomen Pellettienergiayhdistys ry:lle.

Liiton kirjanpidon ja muun taloushallinnon on hoitanut ProTalous Etelä-Karjala Oy.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
TUOTOT		
Koulutus- ja kurssitoiminta	10 569,00	19 302,00
Tukihenkilötoiminta	1 002,70	1 130,09
Tilaus- ja ilmoitustuotot	5,66	174,05
Saadut korvaukset	185 638,11	235 757,45
Muut yleistuotot	60,00	283,65
TUOTOT YHTEENSÄ	197 275,47	256 647,24
KULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	193 416,29	210 787,44
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	45 405,02	11 964,20
Muut henkilösivukulut	16 193,64	17 843,10
Poistot ja arvonalentumiset	2 225,62	1 334,83
Muut kulut	265 983,03	330 618,27
KULUT YHTEENSÄ	523 223,60	572 547,84
VARSAINEN TOIMINNAN		
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-325 948,13	-315 900,60
VARAINHANKINTA		
Tuotot	314 863,27	307 606,18
Kulut	0,00	0,00
Tuotto-/Kulujäämä	314 863,27	307 606,18
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot	24 463,69	22 243,50
Kulut	-10 339,73	-11 547,03
Tuotto-/kulujäämä	14 123,96	10 696,47
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
SATUNNAISIA ERIÄ	3 039,10	1 889,63
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	3 039,10	1 889,63
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Rahastojen lisäys(-) ja vähennys (+)	-3 047,12	-1 931,20
MUUT VÄLITTÖMÄT VEROT		
Veronkorotus ja jäämämaksu	0,00	-0,19
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8,02	-41,76

Rahayksikkö EURO	31.12.2013	31.12.2012
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Yhteensä	3771,93	3771,93
Koneet ja kalusto		
Yhteensä	6676,87	4004,49
Osakehuoneistot		
Yhteensä	207286,63	203932,31
Aineelliset hyödykkeet yht.	217735,43	211708,73
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet		
Yhteensä	77126,65	77126,65
Muut saamiset		
Yhteensä	151548,29	63521,73
Sijoitukset yhteensä	228674,94	140648,38
Omakatteisten rahastojen varat		
Rahat ja pankkisaamiset		
Yhteensä	68314,45	67076,65
Omakatteiset rahastot yhteensä	68314,45	67076,65
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	514724,82	419433,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset		
Yhteensä	1577,12	18356,45
Muut saamiset		
Yhteensä	5664,00	5664,00
Siirtosaamiset		
Yhteensä	90032,35	147118,59
Lyhytaikaiset saamiset yht.	97273,47	171139,04
Saamiset yhteensä	97273,47	171139,04
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	101298,00	136772,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	198571,47	307911,30
VASTAAVAA YHTEENSÄ	713296,29	727345,06

Rahayksikkö EURO	31.12.2013	31.12.2012
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Omakatteiset rahastot		
Yhteensä	68314,45	67076,65
Sidotut rahastot		
Yhteensä	214663,31	212853,99
Muut rahastot		
Yhteensä	229078,44	229078,44
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
Yhteensä	116756,77	116798,53
Tilikauden yli-/alijäämä	-8,02	-41,76
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>628804,95</u>	<u>625765,85</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Muut velat		
Yhteensä	30000,00	40000,00
Pitkäaikaiset velat yht.	<u>30000,00</u>	<u>40000,00</u>
Lyhytaikainen		
Ostovelat		
Yhteensä	19733,16	10119,23
Muut velat		
Yhteensä	8554,62	10750,48
Siirtovelat		
Yhteensä	26203,56	40709,50
Lyhytaikaiset velat yht.	<u>54491,34</u>	<u>61579,21</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>84491,34</u>	<u>101579,21</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	713296,29	727345,06

MAATALOUSTUOTTAJAIN PIRKANMAAN LIITTO
MTK-PIRKANMAA r.y.
Y-TUNNUS 0155469-7

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

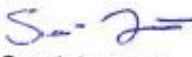
Tampereella 21. päivänä maaliskuuta 2014

JOHTOKUNTA

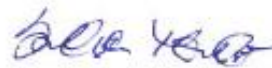

Heidi Tanhua
puheenjohtaja

Mika Hietajoki

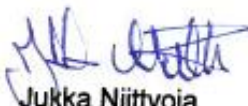

Tiina Jokela

Sami Joutsela

Hannu Karppila

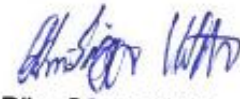

Sirkku Mäkelä

Mika Nieminen

Jukka Niittyöja

Heikki Nätkin

Mikko Tervaniemi

Riku-Seppo Uotila

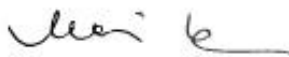

Jussi Vilo

Visa Merikoski
toiminnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Tampereella 4 päivänä huhtik kuuta 2014

MERI KAUKORANTA
HTM

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaan ry:n jäsenille

Olen tarkastanut Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaan ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2013. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Johtokunnan vastuu

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätösten laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Johtokunnan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuuteni on antaa suorittamani tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatan ammattieettisiä periaatteita. Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelen ja suoritan tilintarkastuksen hankkiakseni kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyttä, ja siitä ovatko johtokunnan jäsenet syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaa tai rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja siinä esitettävissä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, joihin kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen kannalta.

Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätösten laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä. Toiminnantarkastajat antavat tehtävänsä suorittamisesta erillisen lausunnon.

Lausunto

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tampereella 4. huhtikuuta 2014

Mervi Kaukoranta

HTM

Tiiliruukinkatu 22 A 7

33200 Tampere

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaan ry:n jäsenille

Olemme tarkastaneet Maataloustuottajain Pirkanmaan Liitto, MTK-Pirkanmaan ry:n talouden ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2013.

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätösten laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Johtokunnan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

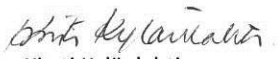
Toiminnantarkastajan tehtävänä on tarkastaa yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan esittämässä laajuudessa.

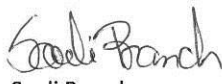
Tarkastuksen perusteella toteamme, että tilinpäätös perustuu kirjanpitoon ja sisältää olennaisilta osilta yhdistyksen tuotot, menot, varat oman pääoman ja velat.

Tarkastuksessa emme havainneet, että johtokunnan jäsen tai toimihenkilö olisi syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaisi seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, eikä ole havaittu, että johtoon kuuluva tai toimihenkilö olisi rikkonut yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilinpäätös 31.12.2013 perustuu kirjanpitoon ja se voidaan mielestämme vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää johtokunnan jäsenille ja tilivelvollisille toimihenkilöille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Tampere 4.4.2014

Kirsti Kylänlahti

Sauli Brander

Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt

Johtokunta 2013

Puheenjohtaja

Hankepäällikkö, maanviljelijä Heidi Tanhua,
Virrat johtokunnan jäsen v:sta 2004

Varapuheenjohtaja

Maaseutuyrittäjä Jukka Niittyöja Ylöjärvi
(Viljakkala) 2012 johtokunnan jäsen vuodesta
2009

Muut jäsenet

Mv. Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru), johtokun-
nan jäsen vuodesta 1998, varapuheenjohtaja
2004 - 2011

Mv. Mikko Tervaniemi, Mänttä-Vilppula 2000

Mv. Antti Rahkonen, Juupajoki 2005

Mv. Sirkku Mäkelä, Ruovesi 2006

Mv. Hannu Karppila, Kangasala 2007

Mv. Mikko Kärki, Lempäälä 2008

Maaseutuyrittäjä Jukka Kittilä, Pälkäne 2010

Maaseutuyrittäjä Heikki Nätkin, Tampere (Teis-
ko) 2010

Yritysneuvoja, maanviljelijä Mika Hirvijoki,
Ikaalinen 2011

Maaseutuyrittäjä Tiina Jokela, Hämeenkyrö 2012

Työvaliokunta

Heidi Tanhua (pj.), Mika Hirvijoki, Tiina Jokela,
Jukka Niittyöja ja Heikki Nätkin, sihteerinä Visa
Merikoski

Maaseutunuorten valiokunta

Sakari Eerola, Kangasala,

puheenjohtaja

Juha-Pekka Hakala, Ikaalinen

Pekka Niemi, Virrat

Elina Vuorinen, Hämeenkyrö

Sirkku Mäkelä, Ruovesi,

johtokunnan edustaja

Heikki Salomaa, Eräjärvi, *varapuheenjohtaja*

Juho Laaksonen, Ylöjärvi

sihteerinä Jaakko Ahola

Maaseutuyrittäjätyöryhmä

Antti Kankaanpää (pj.) Orivesi (Eräjärvi)

Hannu Karppila Kangasala,

Mikko Lindell Ruovesi,

Sirkku Mäkelä Ruovesi

Jukka Niittyöja Ylöjärvi

(Viljakkala)

Jussi Vilo, Vesilahti

sihteerinä Visa Merikoski

Etelä-Suomen alueen lihavalioikunta

Hannu Karppila, Kangasala

Heikki Hyrkäs, Viiala

Läntisten liittojen luomuvaiokunta

Jarmo Jaakkola, Kangasala

Juha Salin, Virrat

Läntisten liittojen maa- ja ympäristövaliokunta

Tomi Muotiala, Tampere (Messukylä)

Maija Pispä, Ylöjärvi

sihteerinä Visa Merikoski

Etelä-Suomen maitovaiokunta

Mikko Kärki, Lempäälä

Tiina Linnainmaa, Hämeenkyrö

Jouni Pirttiniemi, Virrat

Läntisten liittojen hyvinvointivaiokunta

Mikko Kärki, Lempäälä

Sirkku Mäkelä, Ruovesi

Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru)

Lounaisten liittojen viljavaiokunta

Jukka Heinäsuo Hämeenkyrö

Mikko Tervaniemi

Jukka Niittyöja MTK:n viljavaiokunnan jäse-
nä

Edustajat MTK:ssa

Valtuuskunta

Tiina Linnainmaa Hämeenkyröstä (valtuuskun-
nan 1. vpj.) ja liiton puheenjohtaja Heidi Tanhua
Virroilta.

Varaedustajana Mikko Kärki Lempäälästä.

Metsävaltuuskunta

Liiton puheenjohtaja Heidi Tanhua ja varajäsenenä varapuheenjohtaja Jukka Niittyöja.

Energiavaliokunta

Sirkku Mäkelä, Ruovesi

Luomuvaiokunta

Mikko Kärki, Lempäälä

Hyvinvointivaiokunta

Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru)

Verovaliokunta

Sirpa Himanen, Vesilahti

Viljavaiokunta

Jukka Niittyöja, Ylöjärvi
(Viljakkala)

Ympäristö- ja maapoliittinen vaiokunta

Tomi Muotiala, Tampere

Edustajat muissa yhteisöissä**HKScan Oyj yhtiökokous**

Hannu Karppila

Keski-Pirkanmaan työvoima- ja yrityspalvelujen neuvottelukunta

Päivi Fallström

Kiinteistö Oy Kauppa Tammer yhtiökokous

Visa Merikoski,
varalla Heidi Tanhua

Kiinteistö Oy Ratinansuvanto yhtiökokous

Visa Merikoski,
varalla Mika Nieminen

Maanomistajien Arviointikeskus Oy yhtiökokous

Visa Merikoski, varalla Tiina Linnainmaa

MetsäBoard Oy yhtiökokous Mikko Tervaniemi**Pirkanmaan maakunnan yhteistyöryhmä MYR**
Visa Merikoski, varalla Heidi Tanhua**MYR:n tai ELYn maaseutujasto**

Päivi Fallström, varalla Visa Merikoski

Pirkanmaan Kasvinviljelijäin Yhdistyksen johtokunta

Jukka Hirtolahti ja Ville Paulaniemi

Pirkanmaan ELY-keskuksen neuvottelukunta

Visa Merikoski ja Heidi Tanhua

Pohjois-Hämeen Riistakeskus hallitus

varajäsen Mikko Tervaniemi

Raisio Oyj:n yhtiökokous

MTK-Pirkanmaan alueen osakkailta keräämien valtakirjojen ja liiton vaihto-osakkeiden edustaja Tiina Jokela, varalla MTK-Varsinais-Suomen nimeämä edustaja

Toimihenkilöt:**toiminnanjohtaja**

Visa Merikoski

järjestöagrologi

Jaakko Ahola

toimistosihiteeri

Kaija Sämpi

Kasvukausi-hankkeen

projektipäällikkö

Mikko Lääveri

projektikoordinaattori

Päivi Fallström

Maaseudun Tukihenkilöverkko

Maaseudun Tukihenkilöverkko - viljelijöiden tukihenkilötoiminta otti ensiaskeleensa syksyllä 1996. Toiminnan taustajärjestöt ovat MTK, MELA, Maa- ja Kotitalousnaisten keskus, Maaseudun Sivistysliitto, Kirkon Diakoniatyön keskus ja Suomen Mielenterveysseura. Nämä järjestöt ottivat tehtäväkseen rakentaa tukihenkilöverkon vapaaehtoisista henkilöistä, jotka haluavat toimia vaikeissa elämäntilanteissa viljelijän rinnalla kulkijoina.

Tukihenkilötoiminta on vapaaehtoista auttamistyötä, jota tekevät vastaavat tukihenkilöt (aluevastaavat) ja tukihenkilöt. Pirkanmaan alueen vastaavat tukihenkilö on MMM, maanviljelijä Ari Klemola Akaasta.

Tukihenkilöitä on 8. Heidän yhteystietonsa löytävät Repusta haulla ”*Maaseudun tukihenkilöverkko*” sekä MELAn webbi-sivulta. Tukihenkilöillä on tukihenkilösitoumus, joka edellyttää vaitiota ja tuettavan maailmankatsomuksen kunnioittamista.

Tukihenkilötoiminnan rahaliikenne ja kirjanpito hoidetaan MTK-Pirkanmaan tilinpidon yhteydessä. Talous perustuu lähinnä sadonkorjuun kii-tospyhien kirkkokolehteihin.

Yhteydenotot tukihenkilöihin vuonna 2013, heidän itsensä mukaan:

”- satunnaisia soittoja
- sähköpostituettava, kuormittava elämäntilanne
- sairautta, työttömyyttä, maatalouden kannattamattomuutta
- kriisi perhesuhteissa
- satunnaisia soittoja, uupumusta
- vuoteen 2012 verrattuna rauhallista
- satunnaisia tapaamisia ja puhelinkeskusteluja, molemmissa tapauksissa kriisi parisuhteessa.”

Vuoden aikana noin kymmenen tuettavaa henkilöä, puhelimitse, sähköpostin tai tapaamisien keinoin.

Tämän lisäksi luokkaa kaksikymmentä epämääräistä soittoa, jossa soittaja purkaa itseään puolesta tunnista tuntiin.

Soittaja on monesti toiselta paikkakunnalta, eikä soita uudestaan.

Vaikuttavuuden kannalta akuutin huolen purkauksen kuunteleminen on halvin ja nopein tapa auttaa.

Kuunteleminen voi toimia ennakoivana juttuna. Teemalla ”Kuuntele itseäsi - vältä uupumus” hyvä kuuntelija voi kasvattaa maatalousyrittäjän henkistä paineensietokykyä. Ja kykyä nähdä omia rajoja, koska pitäisi levätä.

Pitkäaikaisissa tukisuhteisissa tulisi arvioida tuettavan ammattiavun tarvetta kriittisesti. Mistä on oikeasti kyse ja kuka voi auttaa.”

Kasvukausi-hankkeen toimintakertomus 1.1. - 31.12.2013

Hankkeella parannetaan maatilojen ja maaseutuyritysten kilpailukykyä kehittämällä viljelijöiden markkinaosaamista ja –tuntemusta sekä käsitystä toimintaympäristönsä muutoksista.

Hankkeella edistetään uuden lainsäädännön mahdollistamaa tuottaja- ja toimiala organisoitumista. Selvitetään Pirkanmaan maatilojen nykyinen ”lähiruokavolyymi” ja viljelijöiden mahdollinen kiinnostus lisätä tuotantoaan lähiruokatuotteisiin. Viljelijöitä ja heidän muodostamia organisaatioita aktivoidaan kertoamaan viljelijän ammatista ja ruuantuotannosta kuluttajille.

Hankkeen aikana toteutetaan vuosittaiset EU-tukikoulutustilaisuudet yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

HANKKEEN TAVOITTEET

1. Maatilojen ja maaseutuyritysten kannattavuuden ja kilpailukyvyn kehittäminen
 - a) Markkinaosaamisen ja markkinaseurannan sekä liiketoimintaosaamisen parantaminen
 - b) Tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden toiminnan synnyttäminen ja edistäminen
 - c) Maatalouden imagon parantaminen ja lähiruokavolyymien selvittäminen
 - d) Viljelijöiden välisen yhteistyön edistäminen, tavoitteena parantaa markkinoillepääsyä
2. Tulevaisuuden ennakointi ja siihen vaikuttaminen
 - a) Varautuminen uuden 2014 alkavan ohjelmakauden tuomiin muutoksiin ja niistä tiedottaminen
 - b) Toimialan ja sen yritysten jatkuvuuden turvaaminen levittämällä onnistuneita toimintamalleja sekä vertaistukea kehittämällä

Tärkein teema hankkeen toiminnassa vuonna 2013 oli valmistautuminen tulevaan ohjelmakauteen. Vuoden 2014 muodostuminen siirtymäkaudeksi uuden ohjelman aloituksen viivästyessä on entisestään lisännyt tiedotustarvetta. Hankkeen aikana toteutetaan vuosittaiset EU-tukikoulutustilaisuudet yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

HANKKEEN BUDJETTI JA RAHOITUS

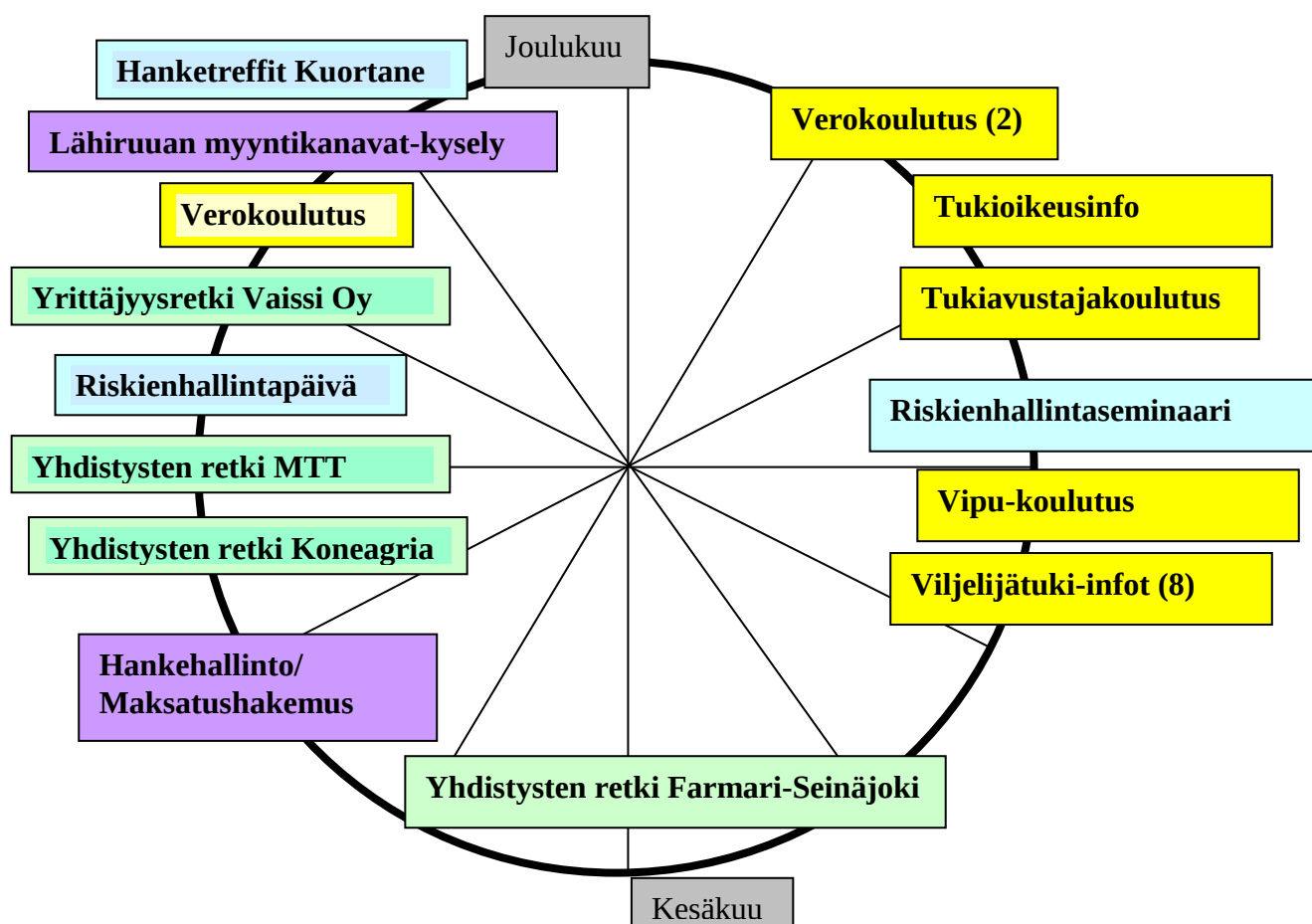
Kasvukausihankkeen budjetti on 664 873 euroa ja kesto on 4 vuotta. Hankkeelle tullaan hakemaan jatko-aika vuoden 2014 loppuun asti. Alkuperäinen budjetti riittää. Hankkeen työntekijöitä on alkuvuonna 2014 kaksi: projektipäällikkö ja projektikoordinaattori. Elokuun alusta projektikoordinaattori siirtyy MTK-Pirkanmaan palvelukseen ja projektipäällikkö jatkaa hankkeen loppuun. Merkittävä osa hankkeen toiminnasta toteutetaan ostopalveluina.

Hankkeen toiminta vuonna 2013

MTK-Pirkanmaa käynnisti vuoden 2011 alussa Kasvukausi-kehittämishankkeen. Toiminta aloitettiin kahden päätoimisen työntekijän voimin. Hankkeen projektipäälliköksi valittiin agronomi Mikko Lääveri ja projektikoordinaattorina aloitti agrologi Päivi Fallström.

Hankkeen kahtena tärkeimpänä tavoitteena voidaan nimetä maatilojen ja maaseutuyritysten kannattavuuden ja kilpailukyvyyn kehittäminen sekä tulevaisuuden ennakointi ja siihen vaikuttaminen. Käytännön toimenpiteinä ovat hanketyöntekijöiden tekemät ja organisoimat koulutukset, tiedotustilaisuudet, selvitystoimenpiteet sekä kirjallinen ja sähköinen julkaisu-toiminta.

Kasvukausi-hankkeen vuosikellosta näkyvät vuoden 2013 toiminnan toteutuneet painopisteet:

Kasvukausi

Kasvukausi-hankkeen toimenpiteitä vuonna 2013:

9.1. Kasvukausi-hankkeen ohjausryhmän kokous Tampereella.

11.1. MTK-Pirkanmaan johtokunnan kokous Jämsässä.

15. - 16.1. MTK:n toimihenkilöpäivät Gustavelundissa, Tuusulassa.

17.1. Itäisen Pirkanmaan MTK-yhdistysten aluekokous Orivedellä. Projektipäällikkö osallistui.

24.1. Verohallinnon sidosryhmätilaisuus, projektikoordinaattori osallistui.

28.1. Veroilta Vesilahdella. Kouluttajana oli Tarja Ylä-Viteli ProAgria Etelä-Suomesta. Osallistujia 39.

28.1. Tukioikeus- ja vuokrasopimusinfo Mouhijärvellä. Kouluttajana Marica Twerin.

Koulutuspuheenvuoro toteutettiin etäyhteydellä Helsingistä. Osallistujia 18.

31.1. Riskienhallintaseminaari Lapinniemiessä. Puhujina Antti Haapamäki TSOP:sta, Ville Paulaniemi MELA:sta, Matti Roms Pohjola Vakuutuksesta ja Maire Lumiaho MTK:sta. Osallistujia 21.

8.2. Laske ystäväsi- tapahtuma Ellivuoressa.

13.2. Veropäivä UKK-instituutissa. Kouluttajina Timo Sipilä MTK:sta (veropolitiikka), Jukka Mattila (arvonlisäverotus) ja Suvi Niittyöja (maatalousverotus) Verohallinnosta. Osallistujia 47.

5.3. Projektipäällikkö läsnä ProAgria Etelä-Suomen hallinnoiman Potkua yritystoimintaan- hankkeen ohjausryhmässä.

13.3. MTK-Pirkanmaan johtokunnan kokous.

14.3. EU-avustajien pinta-alatukikoulutus Tampereella. Osallistujia 49.

18.3. - 5.4. Viljelijätuki-infot 8 kpl: Urjala, Lempäälä, Pälkäne, Sastamala, Orivesi, Ikaalinen, Ruovesi ja Virrat. Osallistujia 492.

4.4. Vipu- koulutus. Kouluttajana Katariina Pylsy. Osallistujia 6.

17.4. MTK-Pirkanmaan kevätkokous Oriveden Suojalla. Projektikoordinaattori paikalla.

27.4. MTK-Pirkanmaan Tyky-päivä Tampereella.

29.4. Aitoja makuja II yhteistyöpalaveri Ahlmanilla, projektikoordinaattori osallistui.

7.5. Lähiruokatilaisuus Ikaalisissa. Julkisen ruokahuollon seminaari. Projektikoordinaattori osallistui.

23.5. Maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 esittelytilaisuus Helsingissä. Järjestäjänä MMM. Projektin henkilöstö osallistui.

4.6. Keskisuomalaisia viljanviljelijöitä vieraili MTK-Pirkanmaan toimistolla. Projektipäällikkö piti hanke-esittelyn.

11.6. Kasvukausi- ohjausryhmän kokous Tampereella.

19.6. MTK-Pirkanmaan johtokunnan kokous Valkeakoskella. Isäntänä Sauli Brander UPM.

20. - 28.6. Farmari- näyttelyn (4.7.) valmisteluja.

4.7. Viljelijämatka Farmari-näyttelyyn Seinäjoelle.

21. - 23.8. Hankeyhteistyömatka Eteläisten liittojen, Länsi-Maidon ja HKScan:in kanssa.

20.9. Maksamishakemuksen toimittaminen ELY-keskukseen.

24.9. MTK-Pirkanmaan johtokunnan kokous.

26. - 27.9. MTK:n toimihenkilöpäivät Seinäjoella.

27.9. Itäisten tuottajaliittojen Sikajuhla-tapahtuma Juupajoella

10.10. Viljelijämatka KoneAgria-näyttelyyn Jyväskylään.

15.10. Lähiruokapalaveri Pirkanmaan liiton edustajien kanssa.

23.10. MTK-Pirkanmaan johtokunnan kokous. Hankkeen katsaus.

29.10. MTK-Pirkanmaan johtokunnan kokous.

29. - 30.10. Yhdistysten pj. ja sihteerien risteytykokous sekä opintomatka MTT:lle Jokioisiin ja maatalouspolitiikan seminaari.

5.11. Maatilan riskienhallintapäivä UKK-instituutilla yhteistössä LähiTapiolan ja ME-LA:n kanssa.

7.11. Hanke-esittely ja EU-maatalouspolitiikan info MTK-Ikaalisen kokouksessa. Projektipäällikkö paikalla.

13.11. Veropäivä UKK-instituutilla. Kouluttajina Timo Sipilä MTK:sta (veropolitiikka), Sirpa Himanen (maatalousverotus) ja Suvi Niittyöja (maatalousverotus) Verohallinnosta.

21.11. Julkisten hankintojen työpajat Pirkanmaan liiton organisoimana. Projektipäällikkö ja projektikoordinaattori osallistuivat.

26.11. Maaseutuyrittäjyysretki Vaissi Oy:n vieraaksi Keuruulle.

27. - 28.11. Valtakunnalliset Hanketreffit Kuortaneella. Järjestäjänä Maaseutuverkostoyksikkö. Projektipäällikkö ja -koordinaattori osallistuivat.

2.12. Ylöjärven tuottajayhdistysten opintomatka Ruovedelle ja Tuuriin. Projektikoordinaattori osallistui

3.12. Hämeenkyrön MTY:n Maatilan voimavarat-ilta

4.12. Hanke-esittely ja EU-maatalouspolitiikan info MTK-Ruoveden vuosikokouksessa, projektikoordinaattori osallistui

5.12. Hanke-esittely ja EU-maatalouspolitiikan info MTK-Virtain vuosikokouksessa, projektikoordinaattori osallistui

11.12. MTK-Pirkanmaan syyskokous UKK-instituutissa, hankekatsaus. Hankkeen henkilökunta osallistui.

Marras-joulukuu Lähiruuan myyntikanavat Pirkanmaalla- kyselyn toteuttaminen Webropolilla. Hankkeen hallinto- ja dokumentointityötä.

Hankkeen talous

Kasvukausi-hankkeen kokonaisbudjetti on 664 873 euroa. Ohjeellinen vuoden 2013

vuosibudjetti on 176 400 euroa. Toteumatietojen mukaan hankkeen kustannukset ovat olleet n. 13 000 euroa budjetoitua alemmat, vaikka toiminta oli suunnitellun mukaista. Tämä mahdollistaa osaltaan hanketoiminnan jatkamisen vuoden 2014 loppuun asti.

Hankkeen yksityistä rahoitusosuutta kartutettiin matkojen, erityisesti vuonna 2012 toteutetun Brysselin matkan yhteydessä kerätyillä osallistumismaksuilla, yritysten rahoituksella sekä hankkeen järjestämällä kotimaan opintomatoilla. Tästä johtuen vuoden 2013 hanke-toimintaan ei tarvittu MTK-Pirkanmaan sijoittamaa yksityisrahoitusta.

Yhteistyökumppanit

Kasvukausi-hankkeen tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat Pirkanmaan Maataloustuottajien yhdistykset, joiden kautta hankkeen toimintaa on luonteva kohdistaa maakuntaan. Tärkeimpiä yhteistyön muotoja ovat lähiruokaan liittyvät tapahtumat sekä koulutustilaisuudet ja opintomatkat.

Toisena tärkeänä yhteistyötahojen ryhmänä ovat maa- ja metsätalouden kanssa toimivat organisaatiot, kuten ProAgria, Metsäkeskus ja Metsänomistajien liitto sekä yritykset, kuten

Länsi-Maito Oy, LähiTapiola Oyj, Acco Suomi Oy, Pellon Group Oy, Skapat Oy, R.M. Heino, Ramirent Finland Oy, Holiday Club Resorts Oy ja Autokeskus Oy.

Myös kunnat samoin, kuin Pirkanmaan ELY-keskuksen viranomaiset ovat olleet hankkeen kanssa yhdessä toteuttamassa kevään viljelijätuki-infoja.

Kolmantena ryhmänä ovat erilaiset kehittämishankkeet ja niitä toteuttavat organisaatiot. Eniten yhteistyötä tehdään ProAgria Pirkanmaan, Ahlmanin koulun säätiön, Suomen

yrittäjäopiston ja TAMK:n kanssa sekä läntisen Suomen MTK-liittojen hankkeiden kanssa.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Liiketoimintaosaamiseen liittyviä verokouluksia on vuonna 2013 järjestetty kolme: Vesilahdella (osallistujia 39), Tampereella UKK-instituutilla (maatalousverotus) (osallistujia 47). Samaa tavoitetta voidaan lukea toteuttaneen myös Riskienhallintaseminaari UKK-instituutilla. Myös vierailulla Keski-Suomessa toimivaan, maatilälähtöiseen elintarvikeyritykseen Vaissi Oy:öön ja Vaissin tilalle tavoiteltiin viljelijöiden liiketoimintaosaamisen nostamista. Maataloustukien sektorilla osaamisen nostaminen tapahtui tukiaavustajakoulutuksen sekä 8 viljelijätuki infon kautta (läsnä 492 henkilöä).

Nykymaataloudessa EU-tukien maksimaalinen hyödyntäminen on olennainen osa liiketoimintaosaamista. Vuonna 2013 toteutettiin eri puolilla Pirkanmaata yhteensä kahdeksan viljelijätuki-infoa sekä yksi EU-tukilomakeavustajille, neuvojille ja kuntaviranomaisille suunnattu koulutuspäivä.

Toisena tärkeänä tavoitteena hankkeessa on Pirkanmaan lähiruokavolyymien kartoittaminen. Taustatyö kartoitustyölle aloitettiin TAMK:n opinnäytetyön avulla. Suvi Ala-Salomäki toteutti kevään 2011 aikana otanta-tutkimuksen: ”Lähiruokatuottajien näkemyksiä tuotantonsa tilanteesta ja verkostoitumisesta.” Työllä luotiin pohja Pirkanmaan lähiruokatuotukselle, joka toteutettiin yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen Ennakointipalvelun ja Suomen Gallup Elintarviketieto Oy:n kanssa kevään 2012 aikana. Joulukuussa 2013 toteutettiin edellisiä tutkimuksia tarkentava Pirkanmaan lähiruuan myyntikanavat-kysely, jolla pyrittiin tarkentamaan aikaisempia tutkimustietoja. Tulokset ovat vielä julkaisematta.

